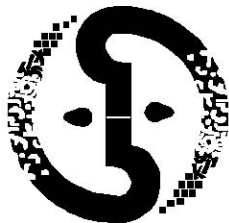

NEMZETKÖZI LEVÉLTÁRI TANÁCS

ISDF

International Standard for Describing Functions

A Funkciók Leírásának Nemzetközi Szabványa

Első kiadás

Kidolgozta és elfogadta: ICA Követendő Gyakorlatok és Szabványok Bizottsága, Drezda, Németország, 2007. május 2-4.

Terjesztés: Az ICA ISDF Szabvány első kiadása ingyenesen áll a Nemzetközi Levéltári Tanács (ICA) tagjainak rendelkezésére.. Az ICA honlapján érhető el www.ica.org.

Copyright © International Council on Archives, 60, rue des Francs-Bourgeois, 75003 Paris, France.

Akár az eredeti, akár a fordítás sokszorosítása mind a teljes tartalomra, mind az egyes részekre vonatkozóan kizárólag nonprofit céllal, a forrás megjelölésével történhet.

A magyar fordítás az Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával a Szolgáltató Levéltár Konceptió megvalósítását szolgáló program „Nemzetközi levéltári szabványok fordítása és adaptálása” alprogramja megvalósítására létrehozott Szabványügyi Ad Hoc Bizottság munkájának keretében készült 2009-ben.

Projektvezető: Kenyeres István

A bizottság vezetője: Sipos András. Tagjai: Horváth J. András (Budapest Főváros Levéltára), Király Péter (Kiru News Bt.), Lengvári István (Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Levéltára), Nagy Sándor (Budapest Főváros Levéltára), Szatucsek Zoltán (Magyar Országos Levéltár), Tasnádi Ákos (Budapest Főváros Levéltára)

Fordította: Szatucsek Zoltán

A fordítást ellenőrizte: Horváth J. András, Sipos András

Tartalom

ELŐSZÓ	5
1. A SZABVÁNY CÉLJA ÉS ALKALMAZÁSI TERÜLETE	8
2. KAPCSOLÓDÓ SZABVÁNYOK ÉS IRÁNYELVEK	9
3. FOGALOMTÁR	10
4. A SZABVÁNY SZERKEZETE ÉS HASZNÁLATA	11
5. A FUNKCIÓLEÍRÁS ELEMEI	13
5.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT.....	13
5.1.1 Típus	13
5.1.2 Kitüntetett névalak.....	13
5.1.3 Párhuzamosan használt névalak(ok)	14
5.1.4 Egyéb névalakok.....	14
5.1.5 A funkció besorolása	15
5.2 KONTEXTUS ADATCSOPORT	15
5.2.1 Időkör	15
5.2.2 Leírás	16
5.2.3 Történet.....	18
5.2.4 Jogi háttér	20
5. KAPCSOLATOK ADATCSOPORTJA	22
5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	22
5.3.2 A kapcsolat típusa.....	23
5.3.3 A kapcsolat jellege	23
5.3.4 A kapcsolat leírása	23
5.3.5 A kapcsolat időköre	23

5.4 ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT	27
5.4.1. Leírás azonosító	27
5.4.2 Intézmény azonosító	29
5.4.3 Szabályok és/vagy előírások	29
5.4.4 A leírás státusza	30
5.4.5 A leírás részletessége	30
5.4.6. Létrehozás, felülvizsgálat, törlés időpontjai	31
5.4.7. Nyelv és írásrendszer.....	32
5.4.8 A leírás forrásai.....	32
5.4.9 A leírás karbantartására vonatkozó megjegyzések	33
6. A FUNKCIÓ KAPCSOLATA SZERVEZETEKKEZ/TESTÜLETEKKEZ, LEVÉLTÁRI ANYAGOKKAL ÉS EGYÉB FORRÁSOKKAL	34
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	35
6.2 A kapcsolat jellege.....	35
6.3 A kapcsolat időköre	35
A FÜGGELÉK: A FUNKCIÓK SZERVEZETEKHEZ/TESTÜLETEKHEZ, VALAMINT LEVÉLTÁRI FORRÁSOKHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁSÁNAK GRAFIKUS ÁBRÁZOLÁSA	42
B FÜGGELÉK TELJES PÉLDÁK.....	43

ELŐSZÓ

- E1.** A Követendő Gyakorlatok és Szabványok Bizottságának (ICA/CBPS) egyik csoportja készítette a munkaanyagot. A csoportot az ideiglenes Szakmai Szabványok és Követendő Gyakorlatok Szekció 2005. júniusi, berni (Svájc) összejövétele alkalmával hozták létre.
- E2.** Az a felismerés, hogy az iratok keletkezésének kontextusában mennyire fontosak az iratképző funkciói, arra ösztönözte a munkacsoportot, hogy, javaslatot tegyen az egyes funkciókat a levéltári információs rendszerben leíró nemzetközi szabvány elkészítésére. Ennek a szabványnak a kidolgozása során a csoport olyan funkcionális leírási modelleket és elemzéseket használt, amelyeket jelenleg ausztráliai, kanadai, svájci, Egyesült Királyság-beli valamint Egyesült Államok-beli levéltárakban és iratkezelési területen alkalmaznak. Ezen felül a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) készített anyagokat: az ISO 15489 Nemzetközi Iratkezelési Szabványt (2001) és az ISO 23081 Iratkezelési Folyamatok Nemzetközi Szabványát – Iratok metaadatai (2006–2007). A munkacsoport által kidolgozott tervezetet 2006 májusában, párizsi találkozásuk alkalmával megvitatták, módosították és kiegészítették, majd terjesztették a nemzetközi levéltáros közösség körében véleményezés céljából. A világméretű felülvizsgálat eredményeként beérkezett véleményeket a Követendő Gyakorlatok és Szabványok Bizottságának 2007 májusában, Drezdában tartott plenáris ülésén vették figyelembe. Jelen dokumentum ennek a folyamatnak az eredményeként született.

Az ICA Követendő Gyakorlatok és Szabványok Bizottságának a szabvány megalkotásában közreműködő tagjai, akik a Bizottság 2004–2008 közötti munkájában részt vettek:

Bärbel Förster (Svájc)

Beatriz Franco (Spanyolország)

Padré Lydie Gnessougou Baroan-Dioumency (Elefántcsontpart)

Torbjörn Hörnfeldt (Svédország)

Jenny Kotte (Németország)

Vitor Manoel Marques da Fonseca (Brazília), az ICA/CBPS alelnöke

Per-Gunnar Ottosson (Svédország), a Levéltári Leírás szakterület vezetője

Victoria Peters (Egyesült Királyság)

Claire Sibille (Franciaország), az ICA/CBPS társtítkára

Édouard Vasseur (Franciaország)

Az ICA Követendő Gyakorlatok és Szabványok Bizottságának (ICA/CBPS) további tagjai:

Marion Beyea (Kanada; az ICA/CBPS elnöke);

Nils Brübach (Németország; ICA Program Bizottságban (PCOM) a Szabványok és Követendő Gyakorlatok Fejlesztése szakterület felelőse)

Karen Cannell (USA; Az elektronikus levéltár és digitalizálás szakterület vezetője);

Virginia Castillo Sahun (Andorra);

Rosine Cleyet-Michaud (Franciaország; az iratértékelési szakterület vezetője);

Howard Davies (Egyesült Királyság);

Blanca Desantes Fernandez (Spanyolország; az ICA/CBPS alelnöke);

Vincent Doom (Franciaország);

Cassandra Findlay (Ausztrália);

Michael Fox (USA);

Markku Leppanen (Finnország);

Thomas Mills (USA);

John Martinez (USA; az ICA/CBPS társtítkára);

Catherine Nicholls (Ausztrália; az állományvédelmi szakterület vezetője);

Dick Sargent (Egyesült Királyság), 2004–2006;

Paola Tascini (Olaszország);

Yolia Tortolero (Mexikó);

Stefano Vitali (Olaszország);

Amy Warner (Egyesült Királyság), 2007-;

továbbá (levelező tagok):

Eugenio Bustos Ruz (Chile);

Elvira Corbelles Sanjurjo (Kuba);

Adrian Cunningham (Ausztrália);

Leila Estephanio de Moura (Brazília);

Ana Virginia Garcia de Benedictis (Costa Rica);

Marisol Mesa Leon (Kuba);

Miguel Rui Infante (Portugália);

Sipos András (Magyarország).

Az ICA Követendő Gyakorlatok és Szabványok Bizottsága (ICA/CBPS) köszönetet mond az alábbi intézményeknek a plenáris ülések megrendezéséhez nyújtott támogatásukért:

Francia Levéltári Igazgatóság (Párizs, Franciaország)

Szásországi Állami Levéltár (Drezda, Németország)

Jelen szabvány létrehozása nem lett volna lehetséges nagymérvű pénzügyi és logisztikai támogatásuk nélkül, amit a találkozók megszervezéséhez nyújtottak.

1. A SZABVÁNY CÉLJA ÉS ALKALMAZÁSI TERÜLETE

- 1.1 A szabvány útmutatást ad a levéltári anyagot képző vagy őrző szervezetek/testületek funkcióinak leírásához.
- 1.2 A „funkció” fogalom jelen szabványban széles értelemben használatos. Beleértendő a funkciók bármely alosztálya, ami lehet részfunkció, üzleti folyamat, tevékenység, feladatkör, tranzakció vagy bármely más a nemzetközi, országos vagy helyi gyakorlatban használatos fogalom. A szabvány egy adott funkció, vagy annak bármely alosztálya leírására alkalmazható.
- 1.3 A szervezetek/testületek funkcióinak elemzése azért fontos, mivel számos levéltári tevékenység alapjául szolgál. A funkcióknak általában nagyobb stabilitás tulajdonítható mint a hivatali struktúráknak, melyek esetében gyakori az egybeolvadás, vagy átszervezés esetén a funkciók vándorlása. Ezért a funkciók megfelelő alapul szolgálhatnak:
  - az iratok rendezéséhez, osztályozásához és leírásához;
  - az iratértékeléshez, valamint
  - az iratok visszakereséséhez és elemzéséhez
- 1.4 A funkciók leírása lényeges szerepet játszik az iratok provenienciájának tisztázása során. Biztos alapul szolgálhat ahhoz, hogy az iratokat elhelyezzük keletkezésük és felhasználásuk kontextusában. Segíthet az iratok keletkezési körülményeinek, létrehozásuk céljának valamint későbbi felhasználásuk módjának magyarázatában és segíthet feltárni hogy az irat milyen szerepet töltött be az iratképző működésében, milyen kapcsolatban állt az ugyanazon iratképző által létrehozott más iratokkal.
- 1.5 A funkciók leírását alkalmazhatjuk:
  - a. to describe functions as units within an archival descriptive system
  - b. to control the creation and use of access points in archival descriptions
  - c. to document relationships between different functions and between those functions and the corporate bodies which performed them and the records to which they gave rise.
  - a. a funkcióknak, mint levéltári leíró rendszeren belüli egységeknek a leírására,
  - b. levéltári leírásokban elérési pontok ellenőrzött módon történő létrehozására és használatára
  - c. a különböző funkciókat az ezeket ellátó szervezetekhez/testületekhez, valamint a teljesítésük során létrehozott iratokhoz fűző kapcsolat dokumentálására.
- 1.6 A funkciók leírása kiegészíti és teljessé teszi az iratok ISAD(G) szabványon alapuló leírását, valamint az ISAAR (CPF) szabványnak megfelelő azonosító leírásokat. A funkciókra vonatkozó információknak az iratok leírásától és azonosító leírásoktól elkülönített tárolása kevesebb információ-többszörözést jelent és rugalmas levéltári leírási rendszerek létrehozását tesz lehetővé.

2. KAPCSOLÓDÓ SZABVÁNYOK ÉS IRÁNYELVEK

Megjegyzés: Jelen felsorolás a szabvány első, 2008. évi kiadásának véglegesítésekor érvényben volt szabványok keletkezési időpontjait tartalmazza. Felhívjuk a figyelmet, hogy a jövőben minden szabvány alkalmazásakor annak utolsó változata veendő alapul.

ISAD(G) – *General International Standard Archival Description*, 2nd ed., Madrid: International Council on Archives, 2000.

ISAAR(CPF) – *International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families*, 2nd ed., Vienna : International Council on Archives, 2004.

ISO 639-2 – *Codes for the representation of names of languages, Alpha-3 code*, Geneva: International Standards Organization, 1998.

ISO 999 – *Information and documentation – Guidelines for the content, organization and presentation of indexes*, Geneva: International Standards Organization, 1996.

ISO 2788 – *Documentation – Guidelines for the establishment and development of monolingual thesauri*, Geneva: International Standards Organization, 1986.

ISO 3166-1 – *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 1: Country codes*, Geneva: International Standards Organization, 2006.

ISO 3166-2 – *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 2: Country subdivision code*, Geneva: International Standards Organization, 1998.

ISO 3166-3 – *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 3: Code for formerly used names of countries*, Geneva: International Standards Organization, 1999.

ISO 5963 – *Documentation – Methods for examining documents, determining their subjects, and selecting indexing terms*, Geneva: International Standards Organization, 1985.

ISO 5964 – *Documentation -Guidelines for the establishment and development of multilingual thesauri*, Geneva: International Standards Organization, 1985.

ISO 8601 – *Data elements and interchange formats – Information interchange – Representation of dates and times*, Geneva: International Standards Organization, 2004.

ISO 15489 – *Information and documentation – Records management, parts 1 and 2*, Geneva: International Standards Organization, 2001.

ISO 15511 – *Information and documentation – International standard identifier for libraries and related organizations*, Geneva: International Standards Organization, 2003.

ISO 15924 – *Information and documentation – Codes for the representation of names of scripts*, Geneva: International Standards Organization, 2004.

3. FOGALOMTÁR

Az alábbi fogalomtár a szabvány szerves része. A definíciók a szabályok szövegekörnyezetében értelmezendők.

Azonosító leírás (Authority record): Olyan kitüntetett névalak, amelyhez egyéb információelemek is kapcsolódnak, melyek azonosítják és leírják a megnevezett entitást, és rámutathatnak más, vele kapcsolatban álló azonosító leírásokra is.

Funkció (Function): Olyan magas szintű rendeltetés, felelősség vagy feladat, amelyet jogszabály, célkitűzés vagy meghatalmazás révén birtokol valamely szervezet/testület, és az adott teendővel kapcsolatban elszámolási kötelezettség terheli. A funkciók felbonthatók lehetnek összehangolt műveletsorokra, mint részfunkciók, üzleti folyamatok, tevékenységek, feladatok, tranzakciók.

Irat (Record): Valamely szervezet vagy személy tevékenysége vagy ügyintézése során keletkezett vagy hozzá érkezett és általa megőrzött, bármilyen formában vagy adathordozón rögzített információ.

Iratképző (Creator): Bármely olyan entitás (szervezet/testület, család, személy), mely személyes vagy testületi tevékenysége során iratokat hozott létre, halmozott fel és/vagy őrzött meg.

Levéltári leírás (Archival description): Egy leírási egység és esetleges alkotórészei hiteles reprezentációjának létrehozása, olyan információk kinyerése, elemzése, rendszerezése és rögzítése révén, melyek a levéltári anyag azonosítását, kezelését, fellelhetőségét és magyarázatát szolgálják, valamint megvilágítják azt a kontextust és iratrendszert, amelyben az anyag keletkezett. A kifejezés egyben ennek az eljárásnak az eredményét is jelöli.

Proveniencia (Provenance): Az a kapcsolat, amely az iratokat az őket egyéni vagy testületi tevékenységük során létrehozó, felhalmozó és/vagy megőrző és használó szervezetekhez és egyénekhez fűzi. Proveniencia az a kapcsolat is, amely az iratokat azokhoz a funkciókhoz fűzi, melyek gyakorlásához az iratokra szükség volt.

Szervezet/testület (Corporate body): Szervezet vagy személyekből álló csoport, amely saját névvel azonosítható, és amely entitásként cselekszik, vagy erre képes. Ide sorolható a testületi/hivatali minőségben folytatott egyéni tevékenység is.

4. A SZABVÁNY SZERKEZETE ÉS HASZNÁLATA

- 4.1 A szabvány meghatározza a funkcióleírásokban szerepeltethető információk típusát, s útmutatást ad a leírások levéltári információrendszerben való alkalmazását illetően. A leírásokba foglalt információelemek tartalmát az adott levéltári intézmény által követett gyakorlat és/vagy az általuk használt szabályok határozzák meg.
- 4.2 A szabvány információelemekből épül fel, melyek mindegyike tartalmazza:
- a leírási elem nevét,
  - a leírási elem céljának meghatározását,
  - az elemre vonatkozó szabály (vagy szabályok) leírását,
  - amennyiben ez lehetséges, a szabály alkalmazását bemutató példákat.
- 4.3 A bekezdések számozása csak a hivatkozások megkönnyítésére szolgál. Nem ajánlott a számozás felhasználása a leírási elemek megjelölésére, és nem tekinthető úgy, mint a leírások szerkezetére vagy az elemek sorrendjére vonatkozó előírás.
- 4.4 A leírási elemek négy adatcsoportba tagozódnak:
- Azonosítási adatcsoport: azon információk összessége, amelyek egyértelműen az adott funkciót, és szabványosított elérési pontot határoznak meg.
  - Kontextus adatcsoport: a funkció természetére és összefüggéseire vonatkozó információk.
  - Kapcsolatok adatcsoportja: funkciókkal való kapcsolatot rögzítő és leíró adatok köre)
  - Ellenőrző adatcsoport: a funkcióleírás egyértelmű azonosításra szolgál, és rögzíti, hogy azt mely intézmény milyen időpont(ok)ban hozta létre és tartja karban.
- 4.5 A szabvány 6. fejezete útmutatást ad a funkcióleírásoknak az iratképzőkre vonatkozó azonosító leírásokkal, valamint a levéltárak leírásával való összekapcsoláshoz. Megjegyzendő, hogy egy adott funkcióleírás szükség szerint több azonosító leírással és levéltár leírással is összekapcsolható.
- 4.6 A „B” Függelék teljes példákkal szolgál a jelen szabvánnyal összhangban összeállított funkcióleírásokra.¹ Lásd még 4.10.
- 4.7 Minden, a jelen szabványba foglalt adatelem felhasználható a funkcióleírás létrehozásához, de közülük az alábbi három elengedhetetlen.
- Típus (5.1.1);
  - Kitüntetett névalak (5.1.2);

---

¹ A szabvány idegen nyelvű kiadásaiban szereplő példákat elhagytuk, ezek az ICA honlapján elérhető idegen nyelvű változatokban megtekinthetők. A B függelékben magyar példákon mutatjuk be a szabvány alkalmazási lehetőségeit.
[A fordító]

-Leírás azonosító (5.4.1).

- 4.8 Azt, hogy a leírás mely opcionális elemeit használják egy adott funkcióleírásban, és hogy az elemeket narratív és/vagy strukturált formában jelenítik-e meg, azt a leírt funkció jellege és annak a rendszernek vagy hálózatnak a követelményei határozzák meg, melyben a leírás készítője dolgozik.
- 4.9 A jelen szabvánnyal összhangban létrehozott funkcióleírás számos leírási elemet töltheti be elérési pont szerepét. A szabványosított elérési pontokra vonatkozó szabályozást, gyakorlatot országonként vagy nyelvenként érdemes kidolgozni. Ugyanezen keretek között kellene létrehozni azokat a fogalomtárakat/tezauruszokat, és szabályokat, melyek meghatározzák az elemek tartalmának létrehozását vagy kiválasztását.
- 4.10 A szabványban szereplő példák csak minták, nem kötelező érvényű előírások. Az egyes szabályoknál szereplő példák csak megvilágítják azok alkalmazását, de nem jelentik a szabályok kibővítését. Nem szabad tehát ezeket a példákat, vagy azok megjelenési formáit előírásnak tekinteni. A kontextus megvilágítása érdekében minden példa után dőlt betűvel jelezzük az adott példát szolgáltató intézményt. Ez után „Megjegyzés:” szóval bevezetve további magyarázó megjegyzések következhetnek ugyancsak dőlt betűvel.
- 4.11 Jelen szabvány úgy került kidolgozásra, hogy az ISAD(G) – Az általános levéltári leírás nemzetközi szabványa – 2. kiadásával, az ISAAR(CPF) – A Szervezetek/testületek, személyek és családok levéltári azonosító leírásának nemzetközi szabványa – 2 kiadásával és a nemzeti leírási szabványokkal együttesen legyen alkalmazható. Ha ezeket a szabványokat egy levéltári leírási rendszerben vagy hálózatban együttesen használjuk, a funkcióleírások kölcsönösen összekapcsolhatók a levéltári anyagok leírásaival és az azonosító leírásokkal. A 6. fejezet útmutatást ad arra, hogyan kell ezeket a kapcsolódásokat kialakítani. A nemzeti szabványok nyújthatnak segítséget a levéltárosok számára annak eldöntéséhez, hogy mely elemek ismételtelhetők, és melyek nem.
- 4.12 A funkciókra vonatkozó információk cseréjéhez önmagában nem elegendő a jelen szabvány; az információk számítógépes hálózatokon történő automatizált cseréje az ebben részt vevő iratőrök közötti megfelelő kommunikációs formátumnak a függvénye. A szabvány célja, hogy kiindulási pontként szolgáljon olyan kommunikációs és/vagy adatsere formátumok kifejlesztéséhez, mint például az XML DTD-k és/vagy XML sémák.

5. A FUNKCIÓLEÍRÁS ELEMEI

5.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

5.1.1 Típus

Cél:

Jelezni, hogy a leírás tárgya egy funkció, vagy annak valamely alosztálya.

Szabály:

A nemzeti vagy nemzetközi terminológiával összhangban meg kell határozni, hogy a leírás tárgya egy funkció vagy annak valamely alosztálya

Példák:

Subfunction

Business process

Activity

Task

Transaction

Funkció

Hatáskör

Tevékenység

5.1.2 Kitüntetett névalak

Cél:

Szabványosított elérési pont létrehozása, mely egyértelműen azonosítja a funkciót.

Szabály:

Rögzítsük a funkció kitüntetett névalakjait. Utaljunk a funkció területi vagy adminisztratív hatókörére, jelöljük meg a funkciót ellátó intézmény nevét és alkalmazzunk egyéb minősítő adatokat, amelyek alkalmasak arra, hogy a funkciót megkülönböztessék más hasonló elnevezésű funkcióktól.

Az elem a Leírás-azonosító elemmel (5.4.1) összefüggésben használandó.

Példák:

Házassági bontóper [mint polgári eljárás]

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Levéltári állománygyarapítás

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Student registration, Trinity College, Glasgow (*activity*)

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion (*activité*) ~~✶~~

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Gestión de la investigación (*función*)

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro (*função*)

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

5.1.3 Párhuzamosan használt névalak(ok)

Cél:

Jelezni, hogy a kitüntetett névalak más nyelven vagy más írásmódban milyen formában jelenik meg.

Szabály:

Az azonosító leírást létrehozó intézmény által alkalmazott nemzeti vagy nemzetközi szabályoknak és előírásoknak megfelelően tüntessük fel a névváltozatokat, kiegészítve ezen szabályok és szokások által előírt al-elemekkel, minősítő adatokkal. A "Szabályok és/vagy előírások" (5.4.3.) elemnél fel kell sorolni az alkalmazott szabályokat, előírásokat.

5.1.4 Egyéb névalakok

Cél:

A funkció egyéb használatos megnevezéseinek megjelölése.

Szabály:

Record any other names of the function.

Rögzítsük a funkció egyéb megnevezéseit.

Példák:

Válóper

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára
Megjegyzés: Házassági bontóper [mint polgári eljárás]

Anyaggyarapodás
Iratanyag átvétele
Iratgyarapodás
Beszállítás

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára
Megjegyzés: Levéltári állománygyarapítás

Enrolment
Matriculation

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services
Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

5.1.5 A funkció besorolása

Cél:

A funkció besorolása valamely osztályozási rendszer szerint.

Szabály:

Rögzítsük a funkció besorolását jelző meghatározást vagy kódot az alkalmazott osztályozási rendszer szerint. Az alkalmazott osztályozási rendszert rögzítsük a Szabályok és/vagy előírások (5.4.3) elemében.

Példák:

L100

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

4.2.1

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.2 KONTEXTUS ADATCSOPORT

5.2.1 Időkör

Cél:

Megadni a funkció létezésének időpontját vagy időkörét.

Szabály:

Adjuk meg azt az időpontot, vagy időkört, amelyik átfogja a funkció keletkezése és megszűnése közötti időszakot. Ha a funkció még létezik, nem szükséges záró időpont megadása.

Példák:

1857 -1935

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

1988 -...

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

1987 -...

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

1853 -...

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.2.2 Leírás

Cél:

Információt szolgáltatni a funkció rendeltetéséről.

Szabály:

Adjunk szöveges ismertetést a funkció rendeltetéséről.

Példák:

A telekkönyv az ingatlanok jogi állapotát tükröző, településenként vezetett közhitelű nyilvántartás, amely a tulajdonjog és az ingatlanra vonatkozó egyéb jogok, jogilag jelentős tények és körülmények nyilvántartására szolgál. A telekkönyvi rendszer konstitutív jellegű volt, azaz az ingatlanon a dologi jogi változást közvetlenül a telekkönyvi bejegyzés idézte elő. A telekkönyvvezés felöleli a telekkönyvek létrehozásával, vezetésével és kezelésével kapcsolatos hatósági tevékenységek összességét.

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Telekkönyvvezés

The registration of students on the College's taught and research programmes.

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

Le Revenu minimum d'insertion (RMI) est une allocation française gérée par les conseils généraux et versée par les caisses d'allocations familiales (CAF) ou la mutualité sociale agricole (MSA), aux personnes en âge de travailler, sans ressources ou ayant des ressources inférieures à un plafond fixé par décret.

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

La gestión de la investigación cubre diferentes perspectivas: -Promover la formación de investigadores a través de una serie de convocatorias de becas y ayudas financiadas por la Universidad Pública de Navarra. -Elaboración y gestión de la convocatoria de dotación de equipamiento científico de los grupos de investigación de la Universidad Pública de Navarra. Asimismo, recogida y gestión de las solicitudes de participación en convocatorias externas con el mismo objetivo. -Elaboración de las convocatorias de premios de investigación y gestión en orden

a la concesión de los mismos. -Gestión de la difusión de convocatorias de becas y ayudas de investigación de organismos ajenos a la Universidad Pública de Navarra, así como de la recogida de solicitudes y posterior envío al registro autorizado del organismo convocante. -Gestión de las ayudas dirigidas a la organización de congresos, financiadas por la Universidad Pública de Navarra. -Gestión de los trámites necesarios para difundir la convocatoria y recoger las solicitudes de los investigadores interesados en obtener ayudas del Gobierno de Navarra para la realización de tesis doctorales y proyectos de investigación. -Realización de los trámites necesarios con el fin de que los grupos de investigación participen en las convocatorias de organismos externos que conceden ayudas destinadas a proyectos de investigación. -Elaboración del catálogo de grupos de investigación, incluyendo el baremo para valorar la actividad investigadora de cada grupo. - Recoger la documentación que pone de relieve la trayectoria del personal investigador becario de la Universidad Pública de Navarra.

- Elaboración de las convocatorias y gestión de diversas ayudas mediante las cuales la Universidad Pública de Navarra promueve la investigación.
- Gestión de la participación de la Universidad en el marco de la convocatoria de los diferentes programas promovidos por el Ministerio de Ciencia y Tecnología.
- Elaboración de las memorias de investigación.
- Comunicación a todos los sectores interesados de las convocatorias tanto públicas como privadas que financian la actividad investigadora.
- Gestión de los trámites necesarios en orden a la celebración de las sesiones de la Comisión de Investigación.
- Agrupar la documentación referente a los grupos de investigación en marcha en la Universidad Pública de Navarra.
- Gestión de la investigación contratada.
- Gestión de organización de la infraestructura necesaria para el apoyo a los proyectos empresariales universitarios.
- Asesoramiento y apoyo en la solicitud de participación en proyectos dentro de los Programas Marco de I+D de la Unión Europea.

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra
Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

As ações de habilitação de condutor de veículo integram o sistema nacional de gestão e coordenação de trânsito de pessoas, veículos e animais em vias terrestres, que é normalizado por legislação federal, complementado por atos oficiais estaduais e municipais. A sua execução cabe ao Departamento Nacional de Trânsito – DENATRAN e aos departamentos estaduais de trânsito. A habilitação de condutor de veículo formaliza-se na emissão da Carteira Nacional de Habilitação – CNH seja pela primeira habilitação ou pela sua renovação, para cidadãos brasileiros e estrangeiros habilitados ou não, com estada regular no Brasil. Para obter a primeira habilitação, os candidatos que preenchem os requisitos definidos por lei, submetem-se a exame teórico de legislação de trânsito, exame médico-psicológico e exame prático de direção veicular de acordo com a categoria pretendida (condução de veículo motorizado de duas ou três rodas, veículo motorizado de quatro rodas de passeio, veículo motorizado para transporte de cargas e/ou passageiros). A formação (preparação para os exames teórico e prático) dos candidatos à primeira habilitação é realizada em centros de formação de condutores credenciados e fiscalizados pelo Detran-RJ. Os exames médicos e psicológicos são realizados por clínicas credenciadas e fiscalizadas pelo Detran-RJ. Os exames teóricos de legislação são informatizados e realizados nos postos de habilitação. Na renovação da habilitação, são necessários apenas os exames teórico de legislação e medicopsicológico. Estão contemplados também os estrangeiros residentes ou com visto permanente, habilitados nos países de origem, desde que signatários de convenções internacionais relacionadas a esta função. Nestes casos, a habilitação do condutor é formalizada pela emissão de “CNH para estrangeiro” ou de “Autorização provisória para estrangeiro dirigir”. A obtenção da primeira habilitação corresponde à inscrição do condutor em cadastro nacional através da atribuição de identificador numérico permanente.

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro ***Megjegyzés:***
For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio

5.2.3 Történet

Cél:

To provide a concise history of the function.

A funkció történetének ismertetése tömör formában.

Szabály:

Elbeszélő formában vagy kronologikus rendben ismertessük a funkció teljesítésének történetét. Ebbe beletartoznak a funkció rendeltetésre, teljesítésének mikéntjére vonatkozó információk, az egyes tisztségviselők, szervezeti egységek, szervek és egyéb entitások ebben betöltött szerepe és mindennek változásai. A leírás szerves részeként mindenütt adjuk meg a dátumot, ahol lehetséges.

Példák:

Magyarországon a szabad királyi városokban legkésőbb a XV. század második felétől vezettek olyan nyilvántartásokat, amelyek funkciójuk szerint a későbbi telekkönyvek előzményeinek tekinthetők. Buda és Pest török alóli felszabadulását követően a budai kamarai adminisztráció vezette a telekkönyveket, majd a szabad királyi városi jogállás visszaállítása után, 1705-ben a két város kezébe került a telekkönyvek vezetése. Az 1849-et követő abszolútizmus rendszerében a telekkönyvi ügyek a városoktól független cs. kir. bíróságok hatáskörébe kerültek. 1860-ban a városok visszakapták a telekügyek intézésének jogát.

A közigazgatástól elkülönült állami bírósági szervezet kiépítése után a telekkönyvek vezetése végleg kikerült a városi önkormányzatok feladat- és hatásköréből. Az 1871:XXXI. és XXXII. törvénycikk rendelkezett a királyi törvényszékek és járásbíróságok felállításáról. Az 1871:XXXI. tc. telekkönyvi hatóságként a királyi törvényszékeket jelölte meg, és a telekkönyvek vezetését az azok mellett szervezett telekhivatalok feladatává tette. E törvény felhatalmazta az igazságügyminisztert, hogy indokolt esetekben járásbíróságokat ruházzon fel telekkönyvi hatósággal. Az 1912:LIV. tc. 11. §-a már általános érvénnyel a járásbíróságokat jelölte meg telekkönyvi hatóságként. Másodfokon perenkívüli telekkönyvi ügyekben a királyi törvényszékek, harmadfokon a Királyi Kúria jártak el.

Budán (Óbudát is beleértve) 1872-től a Budai Királyi Törvényszék, Pesten a Pesti Királyi Törvényszék vette át a telekkönyvi hatóság feladatát. A budai törvényszék 1875-ben megszűnt, és a Duna jobbparti telekkönyvek vezetését ettől kezdve az I–III. kerületi járásbíróság mellett szervezett telekkönyvi hivatal végezte. A balparti (pesti) kerületek telekkönyveit Budapesti Királyi Törvényszék, 1915-től pedig a Budapesti Központi Királyi Járásbíróság vezette.

A járásbíróságok 1971-ig látták el a telekkönyvi hatóság feladatát. A 29/1971 (IX.29) Korm. sz. rendelet a telekkönyvi ügyek intézését és a telekkönyvek vezetését 1972. január 1-től a földhivatalok hatáskörébe utalta.

A telekkönyvek felfektetését megalapozó helyszínelési munkálatok 1853-tól kezdődtek meg. Az 1855. december 15-én kelt osztrák igazságügyi miniszteri rendelettel bevezetett telekkönyvi rendtartás honosította meg országosan a konstitutív rendszerű, nyilvános állami telekkönyv intézményét. A telekkönyvi rendtartás Erdélyre való kiterjesztéséről az 264/1870. elnöki sz. igazságügyminiszteri rendelet intézkedett.

A telekkönyv fogalma alatt összetett nyilvántartási rendszert kell érteni, amely magában foglalta a telekkönyvi betéteket, a telekkönyvi térképeket, különféle mutatókat és az irattárat, amely a telekkönyvi ügyekben keletkezett iratokat, köztük a bejegyzések alapjául szolgáló okiratokat tartalmazta. Legfontosabb része a telekkönyvi betét, amely három részből állt: „A” birtokállási lapból, „B” tulajdoni lapból és „C” teherlapból. A helyszínelési munkákon alapuló telekjegyzőkönyvekből telekkönyvi betétek szerkesztését az 1886:XXIX. tc. szabályozta.

Telekkönyvi betétek szerkesztésére csak ott került sor, ahol az állami földmérés már befejeződött, ami évtizedekre elhúzódó munka volt. A telekkönyvi betétek részletes kataszteri felmérése

alapultak.

Az 1972. évi 31. sz. törvényerű rendelet 1973. január 1-vel egységes ingatlanilylvántartás felállítását rendelte el a telekkönyv és a földadókataszterből kialakított állami földnyilvántartás egyesítésével. Ennek 42. §-a alapján, az ingatlanilylvántartás érvényessé válásával egyidejűleg, a telekkönyvek vezetése megszűnt.

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Telekkönyvezés

A student had to produce various certificates before he could be enrolled at the College. These certificates included a diploma or degree certificate or class tickets, a certificate from his local presbytery showing he had passed its examinations, a certificate of character from the minister of the congregation he attended and, up until 1901 an examination board certificate showing he had passed the College entrance examination. Before enrolment, he also had to matriculate. By resolution of the Senate in November 1857, the Librarian was charged with handling matriculations. The student's details were recorded in a register which served jointly as a matriculation record and a library register. The student also had to pay a prescribed matriculation fee, initially set at 10 shillings, to the Treasurer. Students had to matriculate each year of their course. Following matriculation, the Clerk of Senate examined the various certificates and drew up, presumably using the information in the matriculation albums, a roll of all the matriculated and enrolled students for the coming session. Students were grouped by year of study and the amounts of any bursaries they had been awarded were also recorded. This list was submitted to the Senate and recorded in the minutes between October and December. Following the union of the College and the Faculty of Divinity at Glasgow University in 1935, all students of the College henceforth matriculated at the University.

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

Le RMI vit le jour à Besançon en 1968 sous l'appellation « Minimum social garanti ». Des initiatives locales testèrent le principe, comme à Rennes sous le nom de Complément local de ressources, expérience conduite sur plusieurs années et qui contribua beaucoup aux dispositions légales suivantes. La loi n° 88-1088 du 1er décembre 1988 instituant le RMI, fut appliquée à partir du 15 décembre 1988.

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

La investigación en la universidad española constituye una actividad relativamente reciente, en contraste con el modelo Humboltiano que se había extendido por Europa y Estados Unidos a lo largo del siglo XIX. En esos países, las universidades evolucionaron hacia una combinación de docencia con investigación, y con el tiempo fueron consolidando un modelo de organización colectivo en departamentos vertebrados sobre una disciplina. En España la ejecución directa de la investigación se inició en los años del franquismo a través de centros de investigación creados y dependientes de los diferentes ministerios, al tiempo que el modelo universitario español estaba firmemente asentado en la docencia. De hecho, la función investigadora en la universidad no se inició hasta la creación de los primeros grupos de investigación a finales de la década de los años sesenta del siglo pasado, si bien con una dotación de medios destinados a I+D muy limitada. El panorama cambió con la aprobación de la Ley de Reforma Universitaria (LRU) de 1983 y de la Ley de Fomento y Coordinación General de la Investigación Científica y Técnica de 1986 - conocida como Ley de la Ciencia-. Estas leyes supusieron un cambio de modelo, en el cual la investigación y el servicio a la sociedad, por medio de la transferencia de tecnología, pasaron a representar valores importantes, añadidos al tradicional de la formación por medio de la docencia. Así, la LRU establecía la doble dimensión de las universidades como centros docentes y como centros de investigación, y reconocía la investigación como actividad básica del personal universitario, organizado en departamentos, y regida por criterios de calidad investigadora. Asimismo, la LRU introdujo incentivos a la realización de I+D con contrato o en colaboración con el sector privado, estableciendo lazos con el entorno productivo como complemento a la financiación por las Administraciones Públicas. Con la promulgación de la Ley Orgánica de

Universidades (LOU) de 2001, una parte muy significativa del esfuerzo español en I+D se desarrolla en el marco de la institución universitaria, hasta el punto de que la mayor parte de los investigadores españoles se hallan en las universidades y que los profesores universitarios dedica una parte significativa de su tiempo de trabajo a la investigación, incentivada mediante incrementos retributivos. En la perspectiva actual, la investigación es una función característica y esencial de la institución universitaria, actuando como fundamento de la docencia. Entre otros aspectos, la LOU reconoce y garantiza la libertad de investigación – auténtico motor para el desarrollo de la investigación científica, técnica y artística, básica y aplicada – considerada como un derecho y deber del profesorado universitario, desarrollada tanto a título individual como en grupos de investigación, departamentos e institutos de investigación. En definitiva, la investigación busca contribuir al avance y la transferencia del conocimiento, a la mejora de la calidad de vida de los ciudadanos y a la competitividad de las empresas.

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

As primeiras autorizações para condutores de veículos na cidade do Rio de Janeiro foram emitidas no século XIX, pela Inspetoria de Veículos, criada em 1853 e subordinada à chefia de polícia da capital. Essas autorizações habilitavam os condutores de veículos particulares e de transporte público, permitindo a verificação por parte das autoridades da observância das posturas municipais relativas à circulação de veículos na cidade. A partir de 1907, os procedimentos administrativos de habilitação de condutor passaram a diferenciar os motoristas amadores dos profissionais. E, em 1913, foi emitida a primeira carteira de habilitação para condutor de veículo automotor. Com a instituição do primeiro Código Nacional de Trânsito em 1941, posteriormente substituído por um segundo código em 1966, a habilitação de condutor de veículos passou a ser uma função normalizada e gerida pela administração federal e executada, por delegação, por órgãos executivos estaduais, os Detrans. Em 1967, constituía-se o Sistema Nacional de Trânsito integrado pelo Conselho Nacional de Trânsito, pelos Conselhos Estaduais de Trânsito, pelos órgãos executivos de trânsito da União, estados, Distrito Federal e municípios, pelas polícias militares dos estados e do Distrito Federal, pela Polícia Rodoviária Federal e pelas Juntas Administrativas de Recursos e Infrações. Com a criação do RENACH – Registro Nacional de Carteiras de Habilitação, em 1967, implantouse um cadastro nacional de condutores de veículos habilitados nas unidades da federação. Em 1997, foi instituído o atual Código Nacional de Trânsito que também dispõe sobre a matéria.

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.2.4 Jogi háttér

Cél:

To identify the legal basis of the function.

A funkció jogi alapjának meghatározása.

Szabály:

Soroljuk fel azokat a törvényeket, rendelkezéseket, statútumokat, amelyek a funkció létrehozásáról, módosításáról vagy kiiktatásáról intézkedtek.

Példák:

- 1855. december 15-én kelt rendelettel bevezetett telekkönyvi rendtartás
- 264/1870. I. M. elnöki sz. rendelet [a telekkönyvi rendtartás kiterjesztéséről Erdélyre]
- 1886:XXIX. tc. [a telekkönyvi betétek szerkesztéséről]
- 1889:XXXVIII. tc. [az 1886:XXIX. tc. módosításáról és pótlásáról]

- 1891:XVI. tc. [az 1889:XXXVIII. tc. és az 1886:XXIX. tc.módosításáról és pótlásáról]
- 19.665/1893. I. M. sz. rendelet [betétszerkesztési utasítás]
- 1900:XV. tc. [az 1886:XXIX. tc., az 1889:XXXVIII. tc.és az 1892:XXIX. tc..módosításáról és kiegészítéséről]
- 1938. évi XI. tc. [a kivételes telekkönyvi eljárások egységes szabályozása]
- 126/1950. (IV. 29.) M. T. sz. rendelet [telekkönyvi eljárás szabályainak egyszerűsítése]
- 54/1960. (XI. 27.) Korm. sz. rendelet a telekkönyvről
- 2/1960. (XII. 25.) I. M. sz. rendelet (az 54/1960. sz. kormányrendelet végrehajtásáról]
- 29/1971. (IX. 29.) Korm. sz. rendelet [a telekkönyvre vonatkozó jogszabályok módosítása, telekkönyvek vezetését a földhivatalok hatáskörébe utalja]
- 1972. évi 31. törvényerejű rendelet az ingatlanylevélről [egységes ingatlanylevél felállítására, az elkülönült telekkönyv és földnyilvántartás vezetésének megszüntetésére]

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára
Megjegyzés: Telekkönyvezés

Joint Stock Companies Act, 1856; Companies Act, 1862; Companies Act, 1900; Companies Act, 1907; Companies (Consolidation) Act, 1908; Companies Act, 1928; Companies Act, 1929; Companies Act, 1947.

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services
Megjegyzés: For the activity Corporate body management, Fraser Sons & Co Ltd

La loi du 18 décembre 2003 modifie les modalités de gestion du RMI. Elle transfère notamment la responsabilité du pilotage du dispositif aux conseils généraux.

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France
Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

Ley Orgánica 11/1983, de 25 de agosto, de Reforma Universitaria.
 Ley 13/1986, de 14 de abril de 1986, de Fomento y Coordinación General de la Investigación Científica y Técnica.
 Ley Orgánica 6/2001, de 21 de diciembre, de Universidades.
 Decreto Foral 68/1995, de 13 de marzo, por el que se aprueban los Estatutos de la Universidad Pública de Navarra.
 Decreto Foral 110/2003, de 12 de mayo, por el que se aprueban los Estatutos de la Universidad Pública de Navarra.

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra
Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

Legislação em vigor:

- BRASIL. Lei n. 9503, de 23 de setembro de 1997. Institui o Código de Trânsito Brasileiro.
- CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 249, de 6 de setembro de 2007. Regulamenta o procedimento de coleta e armazenamento de impressão digital nos processos de habilitação ou renovação da Carteira Nacional de Habilitação -CNH.
- CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 193, de 26 de maio de 2006. Dispõe sobre a Regulamentação do Candidato ou condutor Estrangeiro
- CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 192, de 5 de abril de 2006. Regulamenta a expedição do documento único da Carteira Nacional de Habilitação com novo leiaute e requisitos de segurança.
- CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 176, de 7 de julho de 2005. Regulamenta a expedição da Carteira Nacional de Trânsito (CNH), Autorização para Conduzir Ciclo motores (ACC) e Permissão para Dirigir.
- CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 169, de 17 de março de 2005. Altera a Resolução n. 168/04.
- CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 168, de 14 de dezembro de 2004. Estabelece Normas e Procedimentos para a formação de condutores de veículos automotores e elétricos, a realização dos exames, e expedição de documentos de habilitação, os cursos de

formação, especializados, de reciclagem e dá outras providências.

-BRASIL. Conselho Nacional de Trânsito Resolução n. 166, de 15 de setembro de 2004. Aprova as diretrizes da Política Nacional de Trânsito.

-CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 121, de 14 de fevereiro de 2001. Altera o Anexo da Resolução CONTRAN n. 66/98 que institui tabela de distribuição de competências dos órgãos executivos de trânsito.

-CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 89, de 4 de maio de 1999. Altera a Resolução n. 74/98, que regulamenta o credenciamento dos serviços de formação e processo de habilitação de condutores de veículos.

-CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 80, de 19 de novembro de 1998. Dispõe sobre os exames de aptidão física e mental e os exames de avaliação psicológica.

-CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 74, de 19 de novembro de 1998. Regulamenta o credenciamento dos serviços de formação e processo de habilitação de condutores de veículos.

-CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 66, de 23 de setembro de 1998. Institui tabela de distribuição de competência dos órgãos executivos de trânsito.

-CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 51, de 21 de maio de 1998. Dispõe sobre exames de aptidão física e mental e os exames de avaliação psicológica.

-CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 30, de 21 de maio de 1998. Dispõe sobre campanhas permanentes de segurança no trânsito.

-CONSELHO NACIONAL DE TRÂNSITO (Brasil). Resolução n. 21, de 17 de fevereiro de 1998. Dispõe sobre o controle, guarda e fiscalização dos formulários destinados à documentação de condutores e de veículos.

-RIO DE JANEIRO. Decreto-Lei n. 46, de 25 de março de 1975. Dispõe sobre os serviços de Administração de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro, autoriza a criação do Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro.

Legislação anterior:

-BRASIL. Decreto n. 62.127, de 16 de janeiro de 1968. Aprova o Regulamento do Código Nacional de Trânsito.

-BRASIL. Decreto-Lei n. 237, de 26 de fevereiro de 1967. Modifica o Código Nacional de Trânsito.

-BRASIL. Lei n. 5108, de 21 de setembro de 1966. Institui o Código Nacional de Trânsito.

A leírás készítése: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5. KAPCSOLATOK ADATCSOPORTJA

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Cél:

Megadni a kapcsolódó funkció kitüntetett névalakját/névalakjait és egyedi azonosítóját.

Szabály:

Record the authorised form(s) of name and any unique identifier of the related function.

Rögzítsük a kapcsolódó funkció kitüntetett névalakját/névalakjait és bármely létező egyedi azonosítóját.

5.3.2 A kapcsolat típusa

Cél:

Annak megjelölése, hogy a kapcsolat egy funkcióhoz, vagy annak valamely alosztályához fűződik.

Szabály:

A nemzeti vagy nemzetközi terminológiával összhangban határozzuk meg, hogy a megállapított kapcsolat funkcióhoz, vagy annak valamely alosztályához fűződik.

5.3.3 A kapcsolat jellege

Cél:

Meghatározni a leírt funkciót egy másik funkcióhoz fűző kapcsolat általános jellegét.

Szabály:

Rögzítsük a kapcsolat általános jellegét. Ehhez a nemzeti szabályok vagy előírások által előírt általános kategóriákat alkalmazzuk, vagy ezek hiányában az alábbi három kategória valamelyikét.

– **hierarchikus** kapcsolat (pl. funkció/tevékenység; tevékenység/funkció viszonylatában). A hierarchikus kapcsolat olyan kapcsolat, ami a leírt funkció és annak alosztálya között, pl. részfunkciók, üzleti folyamatok, tevékenységek, feladatok vagy tranzakciók között áll fenn.

– **időbeli** kapcsolat (korábbi és későbbi között vagy fordítva). Az időbeli kapcsolat olyan kapcsolat melyben az egyik funkció követi a másikat, vagy fordítva megelőzi azt.

– **asszociatív** kapcsolat. A kapcsolatok általános kategóriája, melybe a fenti kategóriák által le nem fedett kapcsolatok sorolandók be.

A Szabályok és/vagy előírások elemében (5.4.3) adjuk meg a kapcsolatok leírásánál alkalmazott tipológiát.

5.3.4 A kapcsolat leírása

Cél:

Konkrétabb meghatározást adni a kapcsolat jellegéről.

Szabály:

Adjunk konkrét leírást a leírt funkciót a vele kapcsolatban álló funkcióhoz fűző kapcsolat jellegéről.

5.3.5 A kapcsolat időköre

Cél:

A leírt funkció és a vele kapcsolatban álló funkció közötti kapcsolat időkörének megjelölése.

Szabály:

Rögzítsük, ahol ez értelmezhető, a kapcsolat kezdetének és végének időpontjait. A Szabályok és/vagy előírások elemében (5.4.3) adjuk meg, hogy a dátum

formátumára vonatkozóan milyen szabványt vagy rendszert követtünk (pl.: ISO 8601).

Példák:

Első kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Gyűjtőterület felügyelete, HU-BFL

5.3.2 A kapcsolat típusa

Funkció

5.3.3 Kapcsolat jellege

Asszociatív

5.3.4 Kapcsolat leírása

A levéltári anyaggyarapítást a levéltár részéről az illetékességi körbe tartozó szervek iratkezelésének, irattározásának, iratsejtezésének, valamint a maradandó értékű iratok levéltári átadásra való előkészítésének folyamatos munkája előzi meg. Az anyaggyarapítás ezen tevékenységek eredménye.

5.3.5 Kapcsolat időköre

1950-...

Második kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Levéltári állományvédelem

5.3.2 a kapcsolat típusa

Asszociatív

5.3.3 Kapcsolat jellege

Funkció

5.3.4 Kapcsolat leírása

Iratanyag levéltári átvételekor az iratanyag állományvédelmi szempontból értékelendő. A BFL állományvédelmi szabályzata értelmében, az 1 iratfolyómétert meghaladó terjedelmű iratanyag esetén az iratok átvétele csak állományvédelmi szakember állásfoglalása alapján történhet.

5.3.5 Kapcsolat időköre

1969-...

Harmadik kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Levéltári iratértékelés

5.3.2 A kapcsolat típusa

Funkció

5.3.3 Kapcsolat jellege

Asszociatív

5.3.4 Kapcsolat leírása

Iratátvétel köziratok esetében az érvényes irattári terv alapján történik. Magániratok esetében a levéltár meghatározott tudományos, fővárostörténeti, valamint anyagi szempontok alapján dön adott iratanyag ajándék, letét avagy vásárlás útján történő gyarapításáról.

5.3.5 Kapcsolat időköre

1950-...

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Levéltári állománygyarapítás

Első kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	Student administration, Trinity College, Glasgow (C0507-F003)
5.3.2 A kapcsolat típusa	Function
5.3.3 A kapcsolat jellege	Hierarchical
5.3.4 A kapcsolat leírása	Student registration was one of the activities performed to fulfil the function of student administration.
5.3.5 A kapcsolat időköre	1857 -1935
<i>Második kapcsolat</i>	
5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	Student registration, University of Glasgow (C0740 F003-008)
5.3.2 A kapcsolat típusa	Activity
5.3.3 A kapcsolat jellege	Temporal
5.3.4 A kapcsolat leírása	Following the union of the College and the Faculty of Divinity at Glasgow University in 1935, all students of the College henceforth matriculated at the University.
5.3.5 A kapcsolat időköre	1935

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services
Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	Aide sociale
5.3.2 A kapcsolat típusa	Activité
5.3.3 A kapcsolat jellege	Relation hiérarchique
5.3.4 A kapcsolat leírása	La gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion est une des composantes de la fonction « aide sociale ».
5.3.5 A kapcsolat időköre	

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France
Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

<i>Első kapcsolat</i>	
5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	Organización de la investigación ES UPNA L101
5.3.2 A kapcsolat típusa	Sub-función
5.3.3 A kapcsolat jellege	Jerárquica
5.3.4 A kapcsolat leírása	La organización de la investigación es una sub-función de la función de gestión de la investigación.
5.3.5 A kapcsolat időköre	1987 -...
<i>Második kapcsolat</i>	
5.3.1 A kapcsolódó funkció	Financiación de la investigación

kitüntetett névalakja/azonosítója	ES UPNA L105
5.3.2 A kapcsolat típusa	Sub-función
5.3.3 A kapcsolat jellege	Jerárquica
5.3.4 A kapcsolat leírása	La financiación de la investigación es una sub-función de la función de gestión de la investigación.
5.3.5 A kapcsolat időköre	1987 -...
<i>Harmadik kapcsolat</i>	
5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	Apoyo a la investigación ES UPNA L114
5.3.2 A kapcsolat típusa	Sub-función
5.3.3 A kapcsolat jellege	Jerárquica
5.3.4 A kapcsolat leírása	El apoyo a la investigación es una sub-función de la función de gestión de la investigación.
5.3.5 A kapcsolat időköre	1987 -...
<i>Negyedik kapcsolat</i>	
5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	Difusión de los resultados de la investigación ES UPNA L115
5.3.2 A kapcsolat típusa	Sub-función
5.3.3 A kapcsolat jellege	Jerárquica
5.3.4 A kapcsolat leírása	La difusión de los resultados de la investigación es una sub-función de la función de gestión de la investigación.
5.3.5 A kapcsolat időköre	1987 -...
<i>Ötödik kapcsolat</i>	
5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	Evaluación de la investigación ES UPNA L116
5.3.2 A kapcsolat típusa	Sub-función
5.3.3 A kapcsolat jellege	Jerárquica
5.3.4 A kapcsolat leírása	La evaluación de la investigación es una sub-función de la función de gestión de la investigación.
5.3.5 A kapcsolat időköre	1987 - ...

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra
Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

<i>Első kapcsolat</i>	
5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	Educação para o trânsito (BR.Detran-RJ/4.2.7)
5.3.2 A kapcsolat típusa	Função
5.3.3 A kapcsolat jellege	Associativa
5.3.4 A kapcsolat leírása	A educação para o trânsito relaciona-se de duas formas à habilitação de condutor. Em primeiro lugar, porque elabora e divulga campanhas educativas voltadas para condutores de veículos com o objetivo de evitar acidentes de trânsito causados por desrespeito à legislação de trânsito. Em segundo lugar porque é responsável pela formação e reciclagem dos instrutores dos centros de formação de condutores e dos examinadores, responsáveis, respectivamente, pelo treinamento dos candidatos à habilitação e pela realização dos exames práticos de direção.
5.3.5 A kapcsolat időköre	1966-...
<i>Második kapcsolat</i>	
5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója	ulgamento de recursos administrativos de infrações de trânsito (BR.Detran-RJ/4.2.4.2)
5.3.2 A kapcsolat típusa	Sub-função
5.3.3 A kapcsolat jellege	Jerárquica
5.3.4 A kapcsolat leírása	Os condutores de veículos habilitados e devidamente notificados da ocorrência de infração de trânsito, ou seja, de transgressão ao CTB, podem interpor recurso junto ao órgão autuador. Os recursos deferidos implicam o cancelamento da infração. Os recursos indeferidos implicam a aplicação de penalidade ao condutor como advertência por escrito, multa, suspensão do direito de dirigir, cassação da CNH e frequência obrigatória em curso de reciclagem
5.3.5 A kapcsolat időköre	1966- ...

Description prepared by: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Note: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.4 ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

5.4.1. Leírás azonosító

Cél:

A funkcióleírás egyértelmű azonosítása a rendszerben, melyben használják.

Szabály:

A funkcióleírást egyedi azonosítóval kell ellátni a helyi és/vagy nemzeti előírásoknak megfelelően. Ha az azonosító leírás nemzetközi használatra készül, rögzíteni kell a rekordot létrehozó ország kódját az ISO 3166 szabvány utolsó változatának megfelelően. Amennyiben az azonosító leírás szerzője nemzetközi szervezet, az ország kódjának helyén a szervezet azonosítóját kell megadni.

Példák:

C0507-F003-008

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

FR/DAF/0000000020

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France *Megjegyzés:* For the activity

Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

ES UPNA L100

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

BR.Detran-RJ/4.2.1

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro *Megjegyzés:*

For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

Példák az országok nevét reprezentáló kódokra (ISO 3166 szerint)

HU Magyarország

AU Australia

CA Canada

ES Spain

FR France

GB United Kingdom

ME Montenegro

MY Malaysia

SE Sweden

US United States

5.4.2 Intézmény azonosító

Cél:

A leírásért felelősséget vállaló intézmény(ek) azonosítása.

Szabály:

Rögzítsük a leírás kidolgozásáért, módosításáért vagy terjesztéséért felelős intézmény teljes kitüntetett névalakját, vagy meg kell adni annak valamely elfogadott kódját.

Példák:

HU BFL
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

FR/DAF
Direction des Archives de France

BR/Detran-RJ
Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.4.3 Szabályok és/vagy előírások

Cél:

A leírás kidolgozása során alkalmazott nemzeti vagy nemzetközi szabályok, előírások felsorolása.

Szabály:

Rögzítsül az alkalmazott szabályok, előírások nevét és, amennyiben ez szükséges, a felhasznált változat számát, vagy a megjelenés időpontját.

Példák:

ISDF – A Funkcióleírás Nemzetközi Szabványa, 1. kiadás. Levéltárak Nemzetközi Tanácsa, 2008
A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára
Megjegyzés: Levéltári állománygyarapítás

ISDF – International Standard for Describing Functions, 1st edition, International Council on Archives, 2008.
A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services
Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

ISDF – Norme internationale pour la description des fonctions, 1re édition, Conseil international des Archives, 2008.
A leírást készítette: France, Direction des Archives de France
Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

ISDF – Norma internacional para la descripción de funciones, 1^a ed., Consejo Internacional de Archivos, 2008.
ISO 8601 – Elementos de datos y formatos de intercambio – Intercambio de información – Representación de fechas y horas, 3^a ed., Ginebra: Organización Internacional de Normalización, 2004.
Cuadro de clasificación de documentos de la Universidad Pública de Navarra (sitio web del

Archivo General de la Universidad:
(<http://www.unavarra.es/servicio/pdf/Codificacionclasificacion05.pdf>) (consultado el 8 de enero de 2008).

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

CONSELHO INTERNACIONAL DE ARQUIVOS. *ISDF*: Norma internacional para descrição de funções. Rio de Janeiro: Arquivo Nacional, 2008. 78 p. CÓDIGO de Classificação de Documentos de Atividades-Fim do Detran-RJ. Atualizado pela portaria Pres-Detran-RJ, de 22/11/2004.

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.4.4 A leírás státusza

Cél:

A leírás kidolgozottsági szintjének megjelölése, hogy a felhasználó számára érthető legyen annak aktuális állapota.

Szabály:

Rögzítsük a leírás státuszát, jelezzük ha az tervezet, véglegesített, felülvizsgált vagy törölt változat.

Példák:

tervezet

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Levéltári állománygyarapítás

Final

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

Notice validée

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

Finalizado

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

Preliminar

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.4.5 A leírás részletessége

Cél:

Megjelölni, hogy a leírás részletessége minimális, részleges, vagy teljes.

Szabály:

Adjuk meg, hogy az azonosító leírás a nemzetközi és/vagy nemzeti útmutatók és/vagy

szabályok szerint minimálisnak, részlegesnek vagy teljesnek minősül. Nemzeti útmutatók vagy szabályok hiányában minimális részletességűnek tekintendők azok a rekordok, amelyekben csupán az ISDF szabvány által meghatározott három legfontosabb elem kerül leírásra (ld. 4.7.) és teljesnek azok, melyek az ISDF szabványban meghatározott összes releváns leírási elemet tartalmazzák.

Példák:

Részleges

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Telekkönyvezés

Full

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

Notice complète

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

Completo

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

Integral

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.4.6. Létrehozás, felülvizsgálat, törlés időpontjai

Cél:

Annak megjelölése, hogy a leírást mikor készítették, vizsgálták felül vagy törölték.

Szabály:

Meg kell adni a leírás létrehozásának dátumát, illetve a felülvizsgálatok időpontjait.

Példák:

Készült: 2009. május 13-17.

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Levéltári állománygyarapítás

Created October 2006

Revised October 2007

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

Date de création: 2007-05-11

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

Fecha de creación: 2008-01-08

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

2007-03

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.4.7. Nyelv és írásrendszer

Cél:

Megjelölni a leírás készítéséhez használt nyelve(ke)t és/vagy írásrendszer(eke)t.

Szabály:

Rögzítsük a leírás nyelvét (nyelveit) és írásmódját (írásmódjait).

Példák:

magyar

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Levéltári állománygyarapítás

English: eng

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

français : fre

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

Español en escritura latina

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

Português

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.4.8 A leírás forrásai

Cél:

A leírás készítése során felhasznált források megjelölése.

Szabály:

Ismertessük a leírás készítése során felhasznált forrásokat.

Példák:

Magyar telekkönyvi jog. Szerk.: Sebess Dénes – Börcsök Andor. I-II. Budapest, 1912.

Sági János: Telekkönyvi jog. I-II. Budapest, 1930.

Baranya Margit: A telekkönyv funkciója és a telekkönyvi iratok 1873–1914. In: Levéltári Szemle XX. (1970) 3. 572–618.

Bónis György: A jogszolgáltatás budapesti területi szervei. Budapest, 1966. (Fővárosi Levéltár, Levéltári alaplétárak II.)

5.2.4. alatt felsorolt jogszabályok

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Telekkönyvezés

College Calendar of the Free Church of Scotland

College Calendar of the United Free Church of Scotland

College Calendar of the Church of Scotland.

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services

Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

Site Vie-publique.fr (www.vie-publique.fr/), consulté en mars 2007

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

BRICALL, Josep. Informe Universidad 2000. Barcelona : España, marzo de 2000. (Sitio web Conferencia de Rectores de Universidades Españolas: <http://www.crue.org/informeuniv2000.htm>) (consultado el 8 de enero de 2008)

SANZ MENÉNDEZ, Luis. La investigación en la universidad española : la financiación competitiva de la investigación, con especial referencia a las Ciencias Sociales y Económicas. Madrid : Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Unidad de Políticas Comparadas, Grupo de Investigación sobre Políticas de Innovación, Tecnología, Formación y Educación – SPRITTE, julio de 2003. (Sitio web del Centro Superior de Investigaciones Científicas:

<http://www.iesam.csic.es/doctrab2/dt-0306.pdf>) (consultado el 8 de enero de 2008)

Manual de procedimientos administrativos. Pamplona, Universidad Pública de Navarra, 2003.

(Sitio web del Archivo General de la Universidad Pública de Navarra:

http://www.unavarra.es/servicio/archivo_proadmon.htm) (consultado el 8 de enero de 2008)

A leírást készítette: Spain, Archivo General de la Universidad Pública de Navarra

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

CARVALHO, Aurélio Maria Pinheira de; MENDONÇA, Leila Lobo de (Coord.). *Sinais do Rio: a trajetória do Detran e de seus antecessores*. Rio de Janeiro: Detran-RJ, 2004. Portal do Detran-RJ

<http://www.detran.rj.gov.br> Sítio do Conselho Nacional de Trânsito

<http://www.denatran.gov.br/contran.html> Sítio do Departamento Nacional de Trânsito

<http://www.denatran.gov.br>

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

5.4.9 A leírás karbantartására vonatkozó megjegyzések

Cél:

To document the creation of and changes to the description.

A leírás létrehozására és módosításaira vonatkozó információk dokumentálása.

Szabály:

Rögzítsük a leírás létrehozására és karbantartására vonatkozó megjegyzéseket.

Példák:

Készítette Nagy Sándor, Budapest Főváros Levéltára
A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára
Megjegyzés: Házassági bontóper [mint polgári eljárás]

Description prepared and revised by Victoria Peters, Glasgow University Archive Services
Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

Notice rédigée par Claire Sibille (Direction des Archives de France)
Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

Descripción elaborada por Joaquim Llansó Sanjuan (Archivo General de la Universidad Pública de Navarra).

Megjegyzés: For the function Gestión de la investigación

Descrição preparada por: Marília Cabral Xavier e Jéssica Moura Dias Campos – Centro de Documentação do Detran – RJ
Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

6. A FUNKCIÓ KAPCSOLATA SZERVEZETEKKEL/TESTÜLETEKKEL, LEVÉLTÁRI ANYAGOKKAL ÉS EGYÉB FORRÁSOKKAL

A proveniencia pontos megértéséhez kiemelten fontos a szervezetek/testületek funkcióinak ismerete. Az iratok kapcsolata a funkciókkal alapvető, hiszen az iratok a funkciók gyakorlásának közvetlen eredményei. Ezen túlmenően, miközben az iratok és a szervezetek/testületek közötti kapcsolat az idők során módosul az adott intézmény adminisztratív vagy szervezeti változásainak következtében, az iratok és a funkciók közötti kapcsolat állandó marad. Egy levéltári leíró rendszer, amely az iratképzők és az iratok leírásán felül a funkciók leírását is tartalmazza, sokkal gazdagabb képet nyújt a provenienciáról.

Ahhoz, hogy a funkcióleírások igazán hasznosuljanak, össze kell kapcsolni őket a szervezetek/testületek és az iratok leírásaival. A funkcióleírások egyéb információs forrásokkal is összefüggésbe hozhatók. Egy kapcsolat létrehozásakor fontos, hogy megvilágítsuk a funkció és a vele kapcsolatba hozott forrás összefüggésének természetét. Ez a fejezet arra vonatkozóan ad útmutatást, hogyan hozhatók létre ilyen kapcsolatok egy levéltári leíró rendszeren belül. Az alábbiakban leírt három elem alkalmazásával egy szervezet/testület, irat vagy bármilyen más információforrás leírásához való kapcsolat létrehozható. Ezt a három elemet újra fel lehet használni, így tetszőleges számú kapcsolódás hozható létre. Lásd az „A” Függelékben a funkciók és a szervezetek/testületek, valamint azok iratai közötti lehetséges kapcsolatok grafikus megjelenítét.

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Cél:

A kapcsolódó forrás egyedi azonosítása, a funkcióleírás a forrás leírása közötti kapcsolat létrehozhatóságának biztosítása.

Szabály:

Rögzíteni kell a forrás egyedi azonosítóját/jelzetét és címét.

6.2 A kapcsolat jellege

Cél:

A funkció és a kapcsolódó forrás közötti kapcsolat jellegének meghatározása.

Szabály:

Describe the nature of the relationship between the function and the related resource. For relationships with corporate bodies, record information on how the corporate body performs the function, e.g. completely, partially, according to legislation, according to mandate.

Ismertessük a funkció és a kapcsolódó forrás közötti kapcsolat jellegét. Szervezettel/testülettel való kapcsolat esetén írjuk le, hogy az miként teljesíti az adott funkciót, pl. teljes egészében, részben, jogszabály vagy megbízás alapján.

6.3 A kapcsolat időköre

Cél:

A funkció és a kapcsolódó forrás közötti kapcsolat időpontjainak és időtartamának megadása.

Szabály:

Record, when relevant, the start and the end date of the relationship.

Rögzítsük a kapcsolat kezdetének és végének időpontját, ahol ez megadható.

Példák:

1. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Budapesti I–III. Kerületi Királyi Járosbíróság (1946-tól Budapesti I–III. Kerületi Járásbíróság)

6.2 A kapcsolat jellege

A funkciót a jogszabályok alapján ellátó szerv.

6.3. A kapcsolat időköre

1875–1950

2. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Budapesti Királyi Törvényszék

6.2 A kapcsolat jellege

A funkciót a jogszabályok alapján ellátó szerv.

6.3. A kapcsolat időköre

1875-1914

3. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Budapesti Központi Királyi Járásbíróság (1946-Budapesti Központi Járásbíróság)

6.2 A kapcsolat jellege

A funkciót a jogszabályok alapján ellátó szerv

6.3. A kapcsolat időköre

1815–1950

4. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Újpesti Királyi Járásbíróság

6.2 A kapcsolat jellege

A funkciót a jogszabályok alapján ellátó szerv

6.3. A kapcsolat időköre

1900–1949

5. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

HU BFL VII.6.c. Budapesti I–III. Kerületi Királyi Járásbíróság (1946-tól Budapesti I–III. Kerületi Járásbíróság).
Budai (Duna jobbparti) telekkönyvi iratok

6.2 A kapcsolat jellege

A funkció gyakorlása során keletkezett iratok.

A levéltári irategyüttesben lényegében csak telekjegyzőkönyvek és telekkönyvi betétek találhatók. Az 1921. utáni átszerkesztés után felfektetett telekkönyvi betéteket 1972-ig tovább vezették, közülük a levéltárban csak azok találhatók, amelyeket az 1954. évi átadás előtt megszüntettek. A funkció gyakorlása során keletkezett egyéb iratok nem kerültek levéltárba.

6.3. A kapcsolat időköre

1871–1949

6. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

HU BFL VII.6.c. Budapesti I–III. Kerületi Királyi Járásbíróság (1946-tól Budapesti I–III. Kerületi Járásbíróság).
Óbudai (Duna jobbparti) telekkönyvi iratok.

6.2 A kapcsolat jellege

A funkció gyakorlása során keletkezett iratok.

A levéltári irategyüttesben lényegében csak telekjegyzőkönyvek és telekkönyvi betétek találhatók.

6.3. A kapcsolat időköre

1875–1921

7. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

HU BFL VII.12.d. Budapesti Központi Királyi Járásbíróság (1946-Budapesti Központi Járásbíróság). Pesti (Duna balparti) telekkönyvi iratok.

6.2 A kapcsolat jellege

A funkció gyakorlása során keletkezett iratok.

A levéltári irategyüttesben lényegében csak telekjegyzőkönyvek és telekkönyvi betétek találhatók, valamint különféle mutatók találhatók. Az 1926. utáni átszerkesztés után felfektetett telekkönyvi betéteket 1972-ig tovább vezették, ezek, valamint a funkció gyakorlása során keletkezett egyéb iratok nem kerültek levéltárba.

6.3. A kapcsolat időköre

1878–1926

8. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

HU BFL VII.19.a-b. Újpesti Királyi Járásbíróság iratai.

6.2 A kapcsolat jellege

A funkció gyakorlása során keletkezett iratok.

Rákospalotai és újpesti telekkönyvi betétek. A funkció gyakorlása során keletkezett egyéb iratok nem kerültek a levéltárba

6.3. A kapcsolat időköre

1883–1950

A leírást készítette: Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Megjegyzés: Telekkönyvezés

<i>Első kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Trinity College, Glasgow
	C0507
6.2 A kapcsolat jellege	Corporate body performing the activity.
6.3 A kapcsolat időköre	1857 -1935
<i>Második kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Trinity College, Glasgow Librarian
	C2581
6.2 A kapcsolat jellege	Corporate body performing the activity. The Librarian was charged with handling student registration.
6.3 A kapcsolat időköre	1857 -1935
<i>Harmadik kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Trinity College, Glasgow Treasurer
	C2582
6.2 A kapcsolat jellege	Corporate body performing the activity. The Treasurer was charged with receiving matriculation fees.
6.3 A kapcsolat időköre	1857 -1935
<i>Negyedik kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó	Trinity College, Glasgow Clerk of Senate

forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	
	C2583
6.2 A kapcsolat jellege	Corporate body performing the activity. The Clerk of Senate was charged with drawing up rolls of all matriculated and enrolled students for the coming session.
6.3 A kapcsolat időköre	1857 -1935
<i>Ötödik kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Senate minutes GB 0248 DC 84/1/1
6.2 A kapcsolat jellege	Record relating to the activity. The minutes include annual lists of all matriculated students between 1860 and 1901. From 1902 a statistical summary only is included.
6.3 A kapcsolat időköre	1857 -1907
<i>Hatodik kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett név/címalakja	Scroll or draft Senate minutes
	GB 0248 DC 84/1/2/1-3
6.2 A kapcsolat jellege	Record relating to the activity. The scroll minutes occasionally include annual statistical summaries of matriculated students.
6.3 A kapcsolat dátumai	1857 -1935
<i>Hetedik kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Library/matriculation albums
6.2 A kapcsolat jellege	Record created in the course of the activity. The albums recorded the details of all matriculating students.
6.3 A kapcsolat időköre	1858 -1935

A leírást készítette: United Kingdom, Glasgow University Archive services
Megjegyzés: For the activity Student registration, Trinity College, Glasgow

<i>Első kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Conseils généraux
6.2 A kapcsolat jellege	Depuis le 1 ^{er} janvier 2004, l'État a confié aux départements la gestion complète de l'insertion, le RMI, et d'un nouveau dispositif, le RMA, Revenu Minimum d'Activité. Le département devient l'interlocuteur unique local social (RMI, personnes âgées, personnes handicapées, protection de l'enfance).
6.3 A kapcsolat időköre	2004 -...
<i>Második kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Caisses d'allocations familiales
6.2 A kapcsolat jellege	Les Caisses d'allocations familiales ou les caisses de mutualité sociale agricole versent le RMI, après l'accord d'ouverture de droits des présidents des conseils généraux.
6.3 A kapcsolat időköre	
<i>Harmadik kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Caisses de mutualité sociale agricole
6.2 A kapcsolat jellege	Les Caisses d'allocations familiales ou les caisses de mutualité sociale agricole versent le RMI, après l'accord d'ouverture de droits des présidents des conseils généraux.
6.3 A kapcsolat dátumai	
<i>Negyedik kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Versement du Conseil général des Bouches du Rhône (services d'action sanitaire et sociale)

	FRAD013/1955 W
6.2 A kapcsolat jellege	
6.3 A kapcsolat dátumai	

A leírást készítette: France, Direction des Archives de France

Megjegyzés: For the activity Gestion des allocataires du revenu minimum d'insertion

<i>Első kapcsolat</i>	
6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Departamento Nacional de Trânsito (Brasil) – DENATRAN
6.2 A kapcsolat jellege	O DENATRAN é o órgão máximo executivo de trânsito da União.
6.3 A kapcsolat dátumai	1967 -...

Második kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Conselho Nacional de Trânsito (Brasil)– CONTRAN
6.2 A kapcsolat jellege	O CONTRAN é o coordenador do Sistema Nacional de Trânsito e órgão máximo normativo e consultivo
6.3 A kapcsolat időköre	1967 -...

Harmadik kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe	Atas de exames práticos de direção veicular BR.Detran-RJ/4.2.1.9
6.2 A kapcsolat időköre	A série Habilitação de Condutor contém os registros dos resultados dos exames de direção veicular, indicando a aprovação ou não dos candidatos nos exames práticos de direção veicular.
6.3 A kapcsolat dátumai	1954 -2007

Negyedik kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és	Livros de registro de prontuário
---	----------------------------------

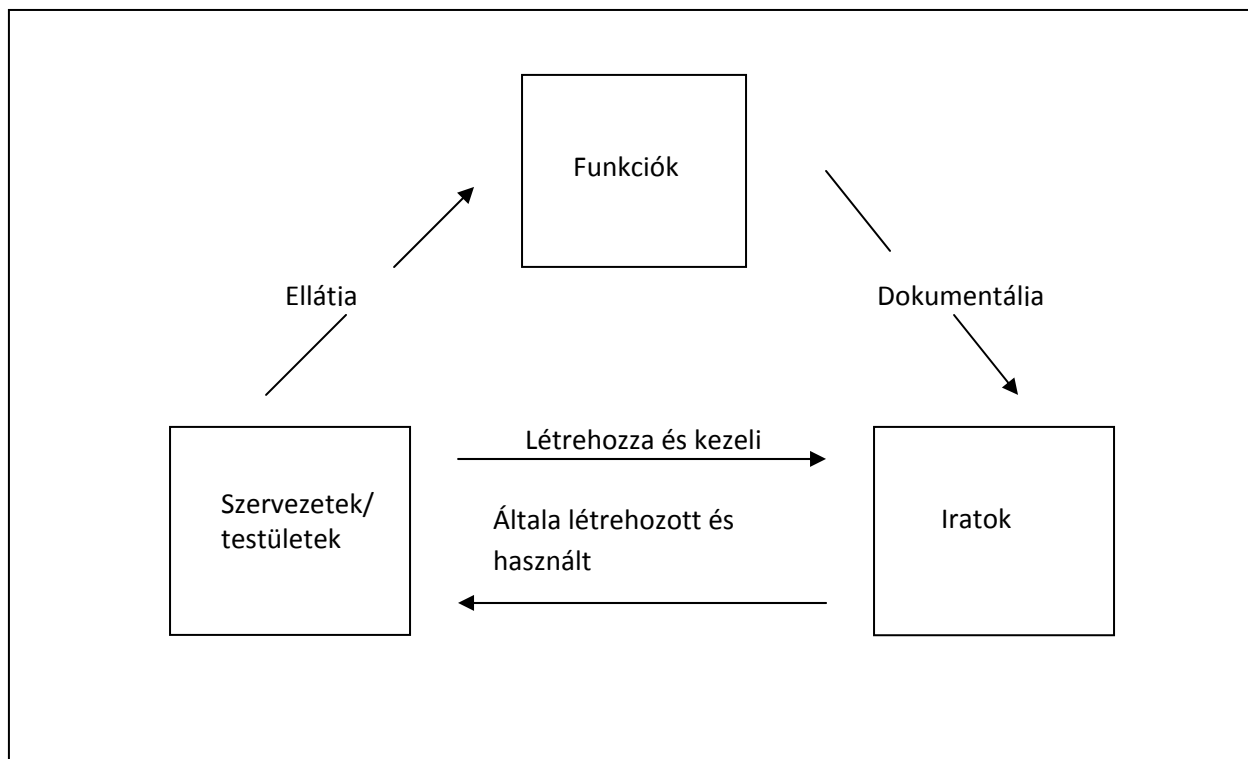

kitüntetett névalakja/címe	
	BR.Detran-RJ/ 4.2.1.8
6.2 A kapcsolat jellege	Contém os registros dos prontuários atribuídos aos condutores aprovados nos exames de habilitação.
6.3 A kapcsolat időköre	1981 -1992

A leírást készítette: Brazil, Departamento Estadual do Trânsito do Rio de Janeiro

Megjegyzés: For the function Habilitação de condutor de veículo. Departamento de Trânsito do Estado do Rio de Janeiro

**A FÜGGELÉK: A FUNKCIÓK SZERVEZETEKHEZ/TESTÜLETEKHEZ, VALAMINT
LEVÉLTÁRI FORRÁSOKHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁSÁNAK GRAFIKUS ÁBRÁZOLÁSA**

B FÜGGELÉK TELJES PÉLDÁK

A mellékelt példák nem előírások, csupán szemléltető jellegűek, bemutatják a szabályok lehetséges alkalmazási módjait és interpretációit. Jelen példákat, vagy a példák megjelenítési formáit ne tekintsük előírásnak! A jelen szabványban szereplő szabályok a funkció leírás számára rögzítendő adatelemeket (input) szabják meg, nem pedig az információk megjelenítésének (output) módját. Ez utóbbi sokféleképpen megoldható úgy, hogy a különböző megoldások egyaránt összhangban legyenek a szabvánnyal.

1. példa. Házassági bontóper [mint polgári eljárás]

5.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

5.1.1. Típus

Jogi eljárás

5.1.2. Kitüntetett névalak(ok)

Házassági bontóper [mint polgári eljárás]

5.1.3. Párhuzamos használt névalakok

5.1.4. Egyéb névalakok

Válóper

5.1.5. A funkció besorolása

5.2. KONTEXTUS ADATOKCSOPORT

5.2.1. Időkor

1783-1952

5.2.2. Leírás

A házassági kötelék felbontására irányuló, egyik vagy mindkét házastárs által kezdeményezett, peres eljárás

5.2.3. Történet

A házasság felbontása a 19. század előtti korszakban egyházi szervek kompetenciájába tartozott, annak módja a hitelveknek megfelelően volt szabályozva. A zsidó közösségek a rabbinikus bíróság közvetítésével, magánúton – válólevél (get) férj általi átadásával-feleség általi átvételével – végezték. A keresztény felekezetek közül az ortodox (pravoszláv) egyház hívei, külön egyházi bíróságok ítéletével bontathatták fel házassági köteléküket. A nyugati kereszténységen belül erre a 16. századig nem nyílt lehetőség, a katolikus szentszékek mindvégig csak ágytól-asztaltól választhattak el. A reformáció nyomán, a különböző protestáns felekezetek hívei házasságukat általában a saját egyházi szervek (zsinatok, egyházmegyei bíróságok) által lefolytatott eljárás keretében bontathatták fel.

Az állam a 18. század második felétől kezdte kiterjeszteni ellenőrzését polgári házassági ügyeire. II. József 1786. évi, 1787-ben kiegészített házassági pátense elsőként a magyarországi bevett protestáns egyházak (evangélikus, református) tagjainak bontópereit utalta világi bíróságok hatáskörébe. 1790-től ezekben a perekben a vármegyék és szabad királyi városok törvényszékei jártak el. Az osztrák polgári törvénykönyv bevezetése nyomán, 1853-tól, illetőleg 1863 után a zsidó vallás követői is a bíróságok, illetőleg a világi hatóságok, a vármegyei és szabad királyi városi, 1872-től pedig a – közigazgatástól elválasztott igazságszolgáltatási szervezet keretében felállított – királyi törvényszékek előtt tartoztak lefolytatni az eljárást. 1868

után a vegyesházassági válóperekben, amennyiben legalább az egyik házastárs a fentebb említett felekezetek tagja volt, a bontóper ugyancsak a királyi törvényszékek tárgyalta le. Az eljárás a felekezeti alaptól teljesen a házassági jog magyarországi kodifikálásával, a házassági törvény életbe léptetésével vált el. 1895. október 1-től immár minden házassági bontóper tekintetében, vallási hovatartozástól függetlenül, a királyi törvényszékek jártak el.

A világi (állami) bíróságok elé tartozó házassági bontóperekben 1868-tól az a vármegyei és szabad királyi városi, majd 1872-től királyi törvényszék volt illetékes, amelynek területén a házastársak utoljára együtt laktak, avagy, bizonyos esetekben (elhagyás), amelynek területén a pert megindító fél élt. Amennyiben az illetőség nem volt megállapítható (pl. külföldi utolsó együttlakásnál), a bíróküldést esetenként, külön miniszteri rendelet szabályozta. A funkciót – a dualizmus időszakában biztosan – szórványosan királyi járásbíróságok is gyakorolták, ennek jogi háttere azonban tisztázatlan. 1919-ben, a Tanácsköztársaság uralma alatt átmenetileg, ún. „sürgős perek” keretében, királyi járásbíróságok felbonthattak házassági köteléket, az ezt illető gyakorlat azonban csak néhány hónapig élt.

A házassági törvény mintegy fél évszázadig szabta meg funkció gyakorlásának módját. A törvény alapján kifejlődött joggyakorlat a második világháború után, a 6800/1945. M.E. rendelet nyomán, alapjaiban változott meg. Hatályát végül a családjogi törvény 1953-as életbe léptetésével veszítette. A funkció természetesen az ún. szocialista korszakban is létezett, illetve mindmáig létezik, gyakorlásának szervezeti keretei és jogszabályi környezete azonban – a fentiekhez képest – alapvetően megváltozott.

5.2.4. Jogi háttér

- II. József-féle 1786. március 6-án kelt házassági pátens és 1787. február 27-i kiegészítése
- 1790: LX. tc. [a korábban született bontó ítéletek hatálya tárgyában]
- 1790: XXVI. tc. [saját bíróságok rendezéséig a vármegyei és szabad királyi városi törvényszékek hatásköre protestáns házassági perekben]
- 1863. november 2-án kelt udvari kancelláriai rendelet [a zsidó válások szabályozása]
- 1868: XLVIII. tc. [bírói hatáskör vegyesházassági bontóperekben]
- 1868: LIV. tc. [bírói illetőség házassági bontóperekben]
- 1871: XXXI. tc. [állami bírósági szervezet felállítása]
- 1894: XXXI. tc. [a házassági jog kodifikálása, a házassági kötelék felbontásának szabályozása]
- 1907: XVII. tc. 6. §. [a válóperek hivatalból való felülvizsgálatának eltörlése]
- Forradalmi Kormányzótanács LXXXIX. rendelet [a családot illető perek „sürgős perek” közé sorolása]
- Forradalmi Kormányzótanács IC. rendelet [a házasság felbontásának szabályozása]
- 4038/1919. M.E. rendelet [ideiglenes törvénykezési szabályzat, házassági perek esetében is]
- 5166/1919. M.E. rendelet [a közös megegyezéssel felbontott házasságok tárgyában]
- 6800/1945. M.E. rendelet [a házassági törvény módosítása]
- 1952: IV. tv. [családjogi törvény]

5.3 KAPCSOLATOK ADATCSOPORTJA

1. kapcsolat

5.3.1. A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Budapesti Királyi Törvényszék, házassági bontóper [elsőfok]

5.3.2. A kapcsolat típusa

Jogi eljárás

5.3.3. A kapcsolat jellege

Hierarchikus

5.3.4. A kapcsolat leírása

A Budapest területén utolsó együttlakással bíró házaspárok bontóperai tekintetében elsőfokon eljáró bíróság.

5.3.5. A kapcsolat időköre

1875-1950

2. kapcsolat

5.3.1. A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Budapesti Királyi Ítéletábla, házassági bontóper

5.3.2. A kapcsolat típusa

Jogi eljárás, fellebbvitel

5.3.3. A kapcsolat jellege

Hierarchikus

5.3.4. A kapcsolat leírása

A 19. század első felében, illetve – zsidó vallású házaspárok esetében – az 1870-es évekre kialakult joggyakorlatnak megfelelően, az elsőfokon befejezett házassági bontópereket 1907-ig felül kellett vizsgálni. 1907-től az elsőfokú ítélet ellen csak a felek vagy a házasságvédő fellebbezhetett. A Budapesti (Királyi) Törvényszék esetében a másodfokon eljáró bíróság a Budapesti (Királyi) Ítéletábla volt.

5.3.5. A kapcsolat időköre

19. század első fele-1950

3. kapcsolat

5.3.1. A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Magyar Királyi Kúria, házassági bontóper

5.3.2. A kapcsolat típusa

Jogi eljárás, fellebbvitel

5.3.3. A kapcsolat jellege

Hierarchikus

5.3.4. A kapcsolat leírása

A 19. század első felében, illetve – zsidó vallású házaspárok esetében – az 1870-es évekre kialakult joggyakorlatnak megfelelően, az elsőfokon befejezett házassági bontópereket 1907-ig a Magyar Királyi Kúriának felül kellett vizsgálni. 1907-től a másodfokú ítélet ellen csak a felek fellebbezhettek.

5.3.5. A kapcsolat időköre

19. század első fele-1950

4. kapcsolat

5.3.1. A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Házassági életközösség visszaállítására való kötelezés bírói határozat útján

5.3.2. A kapcsolat típusa

Jogi eljárás, nem-peres

5.3.3. A kapcsolat jellege

Asszociatív

5.3.4. A kapcsolat leírása

Az 1894: XXXI. tc. 77. §. a. pontja szerinti bontóok (szándékos és jogos ok nélküli elhagyás) érvényesítésének feltételeként megszabott, annak nyomán kifejlődött perenkívüli eljárás, amelyet az elhagyott házastárs kérelmére kibocsájtott bírói határozat útján gyakoroltak

5.3.5. A kapcsolat időköre

1895-1952

5. kapcsolat

5.3.1. A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Házassági életközösség visszaállítására való kötelezés bírói hirdetmény útján

5.3.2. A kapcsolat típusa

Jogi eljárás, nem-peres

5.3.3. A kapcsolat jellege

Asszociatív

5.3.4. A kapcsolat leírása

Az 1894: XXXI. tc. 77. §. b. pontja szerinti bontóok (szándékos és jogos ok nélküli elhagyás) érvényesítésének feltételeként megszabott, annak nyomán kifejlődött perenkívüli eljárás, amelyet az elhagyott házastárs kérelmére kibocsájtott, a legalább 1 éve ismeretlen tartózkodású házastárs felkutatását célzó, bírói hirdetmény útján gyakoroltak

5.3.5. A kapcsolat időköre

1895-1952

5.4. ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

5.4.1. Leírás azonosító

5.4.2. Intézmény azonosító

Budapest Főváros Levéltára

5.4.3. Szabályok és/vagy előírások

ISDF – A Funkcióleírás Nemzetközi Szabványa, 1. kiadás. Levéltárak Nemzetközi Tanácsa, 2008.

5.4.4. A leírás státusza

Tervezet, ideiglenes

5.4.5. A leírás részletessége

Részleges

5.4.6. Létrehozás, felülvizsgálat, törlés időpontjai

2009.06.05.

5.4.7. Nyelv és írásrendszer

Magyar

5.4.8. A leírás forrásai

Sztehlo Kornél: A házassági elválás joga Magyarországon és az ország erdélyi részeiben. [2. javított kiadás] Budapest, 1890.

Az 5.2.4. pontban felsorolt jogszabályok

5.4.9. A leírás karbantartására vonatkozó megjegyzések

Készítette Nagy Sándor, Budapest Főváros Levéltára,

6. A FUNKCIÓ KAPCSOLATA SZERVEZETEKKEL/TESTÜLETEKKEL, LEVÉLTÁRI ANYAGOKKAL ÉS EGYÉB FORRÁSOKKAL

1. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Pesti (1875-től Budapesti) Királyi Törvényszék (1946-tól Budapesti Törvényszék) iratai
HU BFL VII. 2.

6.2. A kapcsolat jellege

A funkciót a budapesti utolsó együttlakással bíró házaspárok tekintetében ellátó szerv által keletkeztetett iratanyag.

6.3. A kapcsolat időköre

1872-1950

2. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Budapesti Királyi Ítéltábla (1946-tól Budapesti Ítéltábla, 1949-től Budapesti Felsőbíróóság)
HU BFL VII. 1.

6.2. A kapcsolat jellege

A funkciót – a törvényben (1890: XXV. tc.) meghatározott illetékességi terület vonatkozásában – felülvizsgálatra felküldött, illetve fellebbezett házassági pereket illetően ellátó szerv által keletkeztetett iratanyag.

6.3. A kapcsolat időköre

1891-1950

3. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Budapesti Királyi Ítéltábla
HU MOL K 627, 632-635, 798

6.2. A kapcsolat jellege

A funkciót – a szűkebb értelemben vett (Erdélyen és Horvátországon kívüli) Magyarország vonatkozásában – felülvizsgálatra felküldött, illetve fellebbezett házassági pereket illetően ellátó szerv által keletkeztetett iratanyag.

6.3. A kapcsolat időköre

19. század első fele-1891

4. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Magyar Királyi Kúria mint Legfőbb Ítélszék
MOL K 622-624.

6.2. A kapcsolat jellege

A funkciót a felülvizsgálatra felküldött, illetve fellebbezett házassági perek vonatkozásában ellátó szerv által keletkeztetett iratanyag.

6.3. A kapcsolat időköre

19. század első fele-1881

5. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Egyesített Királyi Kúria
MOL K 580-583, 630-786.

6.2. A kapcsolat jellege

A funkciót a felülvizsgálatra felküldött, illetve fellebbezett házassági perek vonatkozásában ellátó szerv által keletkeztetett iratanyag.

6.3. A kapcsolat időköre

1882-1949

2. példa. telekkönyvezés [állami]

5. A FUNKCIÓLEÍRÁS ELEMELI

5.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

5.1.1 Típus

funkció

5.1.2. Kitüntetett névalak

telekkönyvezés [állami]

5.1.3 Párhuzamos névalak(ok)

5.1.4 Egyéb névalakok

telekkönyvvezetés

5.1.5 A funkció besorolása

5.2 KONTEXTUS ADATCSOPORT

5.2.1 Időkör

1855–1972

5.2.2 Leírás

A telekkönyv az ingatlanok jogi állapotát tükröző, településenként vezetett közhitelű nyilvántartás, amely a tulajdonjog és az ingatlanra vonatkozó egyéb jogok, jogilag jelentős tények és körülmények nyilvántartására szolgál. A telekkönyvi rendszer konstitutív jellegű volt, azaz az ingatlanon a dologi jogi változást közvetlenül a telekkönyvi bejegyzés idézte elő. A telekkönyvezés feloleli a telekkönyvek létrehozásával, vezetésével és kezelésével kapcsolatos hatósági tevékenységek összességét.

5.2.3 Történet

Magyarországon a szabad királyi városokban legkésőbb a XV. század második felétől vezettek olyan nyilvántartásokat, amelyek funkciójuk szerint a későbbi telekkönyvek előzményeinek tekinthetők. Buda és Pest török alóli felszabadulását követően a budai kamarai adminisztráció vezette a telekkönyveket, majd a szabad királyi városi jogállás visszaállítása után, 1705-ben a két város kezébe került a telekkönyvek vezetése. Az 1849-et követő abszolutizmus rendszerében a telekkönyvi ügyek a városoktól független cs. kir. bíróságok hatáskörébe kerültek. 1860-ban a városok visszakapták a telekkönyvek intézésének jogát.

A közigazgatástól elkülönült állami bírósági szervezet kiépítése után a telekkönyvek vezetése végleg kikerült a városi önkormányzatok feladat- és hatásköréből. Az 1871:XXXI. és XXXII. törvénycikk rendelkezett a királyi törvényszékek és járásbíróságok felállításáról. Az 1871:XXXI. tc. telekkönyvi hatóságként a királyi törvényszékeket jelölte meg, és a telekkönyvek vezetését az azok mellett szervezett telekhivatalok feladatává tette. E törvény felhatalmazta az igazságügyminisztert, hogy indokolt esetekben járásbíróságokat ruházzon fel telekkönyvi hatósággal. Az 1912:LIV. tc. 11. §-a már általános érvennyel a járásbíróságokat jelölte meg telekkönyvi hatóságként. Másodfokon perenkívüli telekkönyvi ügyekben a királyi törvényszékek, harmadfokon a Királyi Kúria jártak el.

Budán (Óbudát is beleértve) 1872-től a Budai Királyi Törvényszék, Pesten a Pesti Királyi Törvényszék vette át a telekkönyvi hatóság feladatát. A budai törvényszék 1875-ben megszűnt, és a Duna jobbparti telekkönyvek vezetését ettől kezdve az I–III. kerületi járásbíróság mellett szervezett telekkönyvi hivatal végezte. A balparti (pesti) kerületek telekkönyveit Budapesti Királyi Törvényszék, 1915-től pedig a Budapesti Központi Királyi Járásbíróság vezette. A járásbíróságok 1971-ig látták el a telekkönyvi hatóság feladatát. A 29/1971 (IX.29) Korm. sz. rendelet a telekkönyvi ügyek intézését és a telekkönyvek vezetését 1972. január 1-től a földhivatalok hatáskörébe utalta.

A telekkönyvek felfektetését megalapozó helyszínelési munkálatok 1853-tól kezdődtek meg. Az 1855. december 15-én kelt osztrák igazságügyi miniszteri rendelettel bevezetett telekkönyvi rendtartás honosította meg országosan a konstitutív rendszerű, nyilvános állami telekkönyv intézményét. A telekkönyvi rendtartás Erdélyre való kiterjesztéséről az 264/1870. elnöki sz. igazságügyminiszteri rendelet intézkedett.

A telekkönyv fogalma alatt összetett nyilvántartási rendszert kell érteni, amely magában foglalta a telekkönyvi betéteket, a telekkönyvi térképeket, különféle mutatókat és az irattárat, amely a

telekkönyvi ügyekben keletkezett iratokat, köztük a bejegyzések alapjául szolgáló okiratokat tartalmazta. Legfontosabb része a telekkönyvi betét, amely három részből állt: „A” birtokállási lapból, „B” tulajdoni lapból és „C” teherlapból. A helyszínelési munkákon alapuló telekjegyzőkönyvekből telekkönyvi betétek szerkesztését az 1886:XXIX. tc. szabályozta. Telekkönyvi betétek szerkesztésére csak ott került sor, ahol az állami földmérés már befejeződött, ami évtizedekre elhúzódó munka volt. A telekkönyvi betétek részletes kataszteri felmérésen alapultak.

Az 1972. évi 31. sz. törvényreú rendelet 1973. január 1-vel egységes ingatlanilyvántartás felállítást rendelte el a telekkönyv és a földadókataszterből kialakított állami földnyilyvántartás egyesítésével. Ennek 42. §-a alapján, az ingatlanilyvántartás érvényessé válásával egyidejűleg, a telekkönyvek vezetése megszűnt.

5.2.4 Jogi háttér

- 1855. december 15-én kelt rendelettel bevezetett telekkönyvi rendtartás
- 264/1870. I. M. elnöki sz. rendelet [a telekkönyvi rendtartás kiterjesztéséről Erdélyre]
- 1886:XXIX. tc. [a telekkönyvi betétek szerkesztéséről]
- 1889:XXXVIII. tc. [az 1886:XXIX. tc. módosításáról és pótlásáról]
- 1891:XVI. tc. [az 1889:XXXVIII. tc. és az 1886:XXIX. tc. módosításáról és pótlásáról]
- 19.665/1893. I. M. sz. rendelet [betétszerkesztési utasítás]
- 1900:XV. tc. [az 1886:XXIX. tc., az 1889:XXXVIII. tc. és az 1892:XXIX. tc. módosításáról és kiegészítéséről]
- 1938. évi XI. tc. [a kivételes telekkönyvi eljárások egységes szabályozása]
- 126/1950. (IV. 29.) M. T. sz. rendelet [telekkönyvi eljárás szabályainak egyszerűsítése]
- 54/1960. (XI. 27.) Korm. sz. rendelet a telekkönyvről
- 2/1960. (XII. 25.) I. M. sz. rendelet (az 54/1960. sz. kormányrendelet végrehajtásáról)
- 29/1971. (IX. 29.) Korm. sz. rendelet [a telekkönyvre vonatkozó jogszabályok módosítása, telekkönyvek vezetését a földhivatalok hatáskörébe utalja]
- 1972. évi 31. törvényerejú rendelet az ingatlanilyvántartásról [egységes ingatlanilyvántartás felállítása, az elkülönült telekkönyv és földnyilyvántartás vezetésének megszüntetése]

5.3 KAPCSOLATOK ADATCSOPORTJA

1. kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

telekkönyvezés [városi]

5.3.2 A kapcsolat típusa

funkció

5.3.3 A kapcsolat jellege

időbeli

5.3.4 A kapcsolat leírása

1850-ig, valamint 1861–1871 között a városok joga és hatásköre volt a telekkönyvek vezetése és a telekügyek intézése. Az 1850-es években vezetett telekkönyveket, ill. ekkor megkezdett telekkönyvi munkálatokat a 1860 után a visszaállított városi törvényszékek, majd 1872-től az illetékes királyi bíróságok folytatták.

5.3.5 A kapcsolat időköre

1851–1871

2. kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

ingatlanlanyilvántartás

5.3.2 A kapcsolat típusa

funkció

5.3.3 A kapcsolat jellege

időbeli

5.3.4 A kapcsolat leírása

Az 1972. évi 31. sz. törvényre érő rendelet 1973. január 1-vel egységes ingatlanlanyilvántartás felállítását rendelte el a telekkönyv és a földadókataszterből kialakított állami földnyilvántartás egyesítésével. Ennek 42. §-a alapján, az ingatlanlanyilvántartás érvényessé válásával egyidejűleg, a telekkönyvek vezetése megszűnt.

5.3.5 A kapcsolat időköre

1972–1973

5.4 ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

5.4.1 Leírás azonosító

5.4.2 Intézmény azonosító

Budapest Főváros Levéltára

5.4.3 Szabályok és/vagy előírások

ISDF – A Funkcióleírás Nemzetközi Szabványa, 1. kiadás. Levéltárak Nemzetközi Tanácsa, 2008

5.4.4 A leírás státusza

ideiglenes

5.4.5 A leírás részletessége

részleges

5.4.6 Létrehozás, felülvizsgálat, törlés időpontjai

2009.05.20

5.4.7 Nyelv és írásrendszer

magyar

5.4.8 A leírás forrásai

Magyar telekkönyvi jog. Szerk.: Sebess Dénes – Böröcsök Andor. I-II. Budapest, 1912.

Sági János: Telekkönyvi jog. I-II. Budapest, 1930.

Baranya Margit: A telekkönyv funkciója és a telekkönyvi iratok 1873–1914. In: Levéltári Szemle XX. (1970) 3. 572–618.

Bónis György: A jogszolgáltatás budapesti területi szervei. Budapest, 1966. (Fővárosi Levéltár, Levéltári alapelektárak II.)

5.2.4. alatt felsorolt jogszabályok

5.4.9 A leírás karbantartására vonatkozó feljegyzések

Készítette Sipos András, Budapest Főváros Levéltára, 2009. május 25.

6. 6. A FUNKCIÓ KAPCSOLATA SZERVEZETEKKEL/TESTÜLETEKKEL, LEVÉLTÁRI ANYAGOKKAL ÉS EGYÉB FORRÁSOKKAL

1. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Budapesti I–III. Kerületi Királyi Járosbíroság (1946-tól Budapesti I–III. Kerületi Járosbíroság

6.2 A kapcsolat jellege

A funkciót a jogszabályok alapján ellátó szerv.

6.3. A kapcsolat időköre

1875–1950

2. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Budapesti Királyi Törvényszék

6.2 A kapcsolat jellege

A funkciót a jogszabályok alapján ellátó szerv.

6.3. A kapcsolat időköre

1875-1914

3. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Budapesti Központi Királyi Járásbíróság (1946-Budapesti Központi Járásbíróság)

6.2 A kapcsolat jellege

A funkciót a jogszabályok alapján ellátó szerv

6.3. A kapcsolat időköre

1815–1950

4. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Újpesti Királyi Járásbíróság

6.2 A kapcsolat jellege

A funkciót a jogszabályok alapján ellátó szerv

6.3. A kapcsolat időköre

1900–1949

5. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

HU BFL VII.6.c. Budapesti I–III. Kerületi Királyi Járásbíróság (1946-tól Budapesti I–III. Kerületi Járásbíróság). Budai (Duna jobbparti) telekkönyvi iratok

6.2 A kapcsolat jellege

A funkció gyakorlása során keletkezett iratok.

A levéltári irategyüttesben lényegében csak telekjegyzőkönyvek és telekkönyvi betétek találhatóak. Az 1921. utáni átszerkesztés után felfektetett telekkönyvi betéteket 1972-ig tovább vezették, közülük a levéltárban csak azok találhatóak, amelyeket az 1954. évi átadás előtt megszüntettek. A funkció gyakorlása során keletkezett egyéb iratok nem kerültek levéltárba.

6.3. A kapcsolat időköre

1871–1949

6. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

HU BFL VII.6.c. Budapesti I–III. Kerületi Királyi Járásbíróság (1946-tól Budapesti I–III. Kerületi Járásbíróság). Óbudai (Duna jobbparti) telekkönyvi iratok.

6.2 A kapcsolat jellege

A funkció gyakorlása során keletkezett iratok.

A levéltári irategyüttesben lényegében csak telekjegyzőkönyvek és telekkönyvi betétek találhatóak.

6.3. A kapcsolat időköre

1875–1921

7. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

HU BFL VII.12.d. Budapesti Központi Királyi Járásbíróság (1946-Budapesti Központi Járásbíróság). Pesti (Duna balparti) telekkönyvi iratok.

6.2 A kapcsolat jellege

A funkció gyakorlása során keletkezett iratok.

A levéltári irategyüttesben lényegében csak telekjegyzőkönyvek és telekkönyvi betétek találhatóak, valamint különféle mutatók találhatóak. Az 1926. utáni átszerkesztés után felfektetett telekkönyvi betéteket 1972-ig tovább vezették, ezek, valamint a funkció gyakorlása során keletkezett egyéb iratok nem kerültek levéltárba.

6.3. A kapcsolat időköre

1878–1926

8. kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

HU BFL VII.19.a-b. Újpesti Királyi Járásbíróság iratai.

6.2 A kapcsolat jellege

A funkció gyakorlása során keletkezett iratok.

Rákospalotai és újpesti telekkönyvi betétek. A funkció gyakorlása során keletkezett egyéb iratok nem kerültek a levéltárba

6.3. A kapcsolat időköre

1883–1950

3. péld. Levéltári állománygyarapítás [Budapest Főváros Levéltára]

5.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

5.1.1 Típus

Tevékenység

5.1.2 Kitüntetett névalak

Levéltári állománygyarapítás [Budapest Főváros Levéltára]

5.1.3 Párhuzamosan használt névalak(ok)

5.1.4 Egyéb névalakok

Anyagátvétel

Iratanyag átvétel

Iratgyarapodás

Beszállítás

5.1.5 A funkció besorolása

5.2 LEÍRÁSI ADATCSOPORT

5.2.1 Időkor

1902-...

5.2.2 Leírás

Budapest Főváros Levéltára illetékességi körébe tartozó önkormányzati és állami szervek maradandó értékű iratainak a jogszabályokban megállapított őrzési idő utáni, rendszeres

időszakonként történő átvétele; továbbá a levéltár gyűjtőkörébe tartozó magánszervek, szervezetek és személyek által keletkeztetett maradandó értékű iratok ajándék, letét vagy vétel útján történő átvétele.

5.2.3 Történet

A levéltár jogelődje, az 1901-ben létrehozott Budapest Székesfőváros Levéltári Szakhivatala volt, melynek feladatát képezte a 15 évnél régebbi összes fővárosi központi hivatali regisztrátúra rendszeres átvétele. Az iratátvételi kötelezettség 1936-tól fogva elvileg már a fővárosi intézetekre és intézményekre is kiterjedt, mely rendelkezés azonban raktári férőhelyek hiányában papíron maradt. 1943-ban ennek folytán is 32 évre emelték az újfent csupán a központi közigazgatási szervekre korlátozódó, ám azok valamennyi iratanyagára kiterjedő levéltári átvételi kötelezettséget. 1948-tól fogva az illetékességi kör már a fővárosi intézetekre és intézményekre, valamint kisebb terjedelmű magániratanyagra is kiterjedt. 1950-től az iratátvételi kötelezettség minden (állami, tanácsi, magántulajdonú) történeti értékű iratra kiterjedt. Az ezt követő évtizedekben, ennek folytán számos jogszolgáltatási és főként gazdálkodó szerv, valamint fővárosi közüzem iratanyagával gyarapodott a levéltár. 1995-től az illetékességi kör már csupán a helyi maradandó értékű iratokat termelő, közfeladatot ellátó szervekre korlátozódik. A gyűjtőkörbe tartozó magániratok területén részint a gazdálkodó szervezetek maradandó értékű iratai, részint a személyes magániratok átvétele említendő. Budapest Főváros Levéltára esetében a korábbiakban is sajátos helyzetet eredményezett a fővárosi közintézmények (közegészségügyi, közoktatási, közművelődési, szociális) nagy száma. Szervjegyzékbe való felvételük, iratanyagaik levéltári értékelése az adott intézmény tevékenységének jellege, egyedi volta, a levéltár állományához illeszkedése alapján történik. Az anyaggyarapítás feladatait egységes intézményi gyűjtőterületi koncepció szervezi rendszerbe.

5.2.4 Jogszabályok

710/1901. (június 12.) kgy. sz. (szabályrendelet a székesfővárosi levéltár és a tanácsi segédhivatal szervezetéről) 4. § 1. bek.; 16.609/1936-I. pm. sz. (a székesfővárosi levéltár kezelésébe tartozó iratok és okmányok megküldése); 466/1943. (december 17.) kgy. sz. (Budapest Székesfőváros szervezési szabályrendelete) 138. § a); 1947:XXI. tc. (a levéltárügy rendezéséről) 20. § 2); 29/1950. sz. tvr.; 30/1969. tvr.; 1995. évi 66. tv. (a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről) 12. §.

5.3 KAPCSOLATOK ADATCSOPORTJA

Első kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Gyűjtőterület felügyelete [Budapest Főváros Levéltára]

5.3.2 A kapcsolat típusa

Funkció

5.3.3 Kapcsolat jellege

Asszociatív

5.3.4 Kapcsolat leírása

A levéltári anyaggyarapítást a levéltár részéről az illetékességi körbe tartozó szervek iratkezelésének, irattározásának, iratselejtezésének, valamint a maradandó értékű iratok levéltári átadásra való előkészítésének folyamatos munkája előzi meg. Az anyaggyarapítás ezen tevékenységek eredménye.

5.3.5 Kapcsolat időköre

1950-...

Második kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Levéltári állományvédelem [Budapest Főváros Levéltára]

5.3.2 a kapcsolat típusa

Asszociatív

5.3.3 Kapcsolat jellege

Funkció

5.3.4 Kapcsolat leírása

Iratanyag levéltári átvételekor az iratanyag állományvédelmi szempontból értékelendő. A BFL állományvédelmi szabályzata értelmében, az 1 iratfolyómétert meghaladó terjedelmű iratanyag esetén az iratok átvétele csak állományvédelmi szakember állásfoglalása alapján történhet.

5.3.5 Kapcsolat időköre

1969-...

Harmadik kapcsolat

5.3.1 A kapcsolódó funkció kitüntetett névalakja/azonosítója

Levéltári iratértékelés [Budapest Főváros Levéltára]

5.3.2 A kapcsolat típusa

Funkció

5.3.3 Kapcsolat jellege

Asszociatív

5.3.4 Kapcsolat leírása

Iratátvétel köziratok esetében az érvényes irattári terv alapján történik. Magániratok esetében a levéltár meghatározott tudományos, fővárostörténeti, valamint anyagi szempontok alapján dönött iratanyag ajándék, letét avagy vásárlás útján történő gyarapításáról.

5.3.5 Kapcsolat időköre

1950-...

5.4 ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

5.4.1 Leírás azonosító

5.4.2 Intézmény azonosító

HU BFL

5.4.3 Szabályok és/vagy előírások

ISDF – A Funkcióleírás Nemzetközi Szabványa, 1. kiadás. Levéltárak Nemzetközi Tanácsa, 2008

5.4.4 A leírás státusza

Tervezet

5.4.5 A leírás részletessége

Teljes körű

5.4.6 Létrehozás, felülvizsgálat, törlés időpontjai

Készült: 2009. május 13-17.

5.4.7 Nyelv és írásrendszer

Magyar

5.4.8 A leírás forrásai

Levéltári törvények, törvényhatósági szabályrendeletek, BFL belső utasítások

5.4.9 A leírás karbantartására vonatkozó feljegyzések

Készítette: Horváth J. András, Budapest Főváros Levéltára

6. A FUNKCIÓ KAPCSOLATA SZERVEZETEKKEL/TESTÜLETEKKEL,

LEVÉLTÁRI ANYAGOKKAL ÉS EGYÉB FORRÁSOKKAL

Első kapcsolat

6.1 6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Gyarapodási napló [BFL]

6.2 A kapcsolat jellege

A levéltári megőrzésre átvett maradandó értékű iratok alapadatainak nyilvántartókönyve

6.3 A kapcsolat időköre

1977[?]-...

Második kapcsolat

6.1 A kapcsolódó forrás azonosítója és kitüntetett névalakja/címe

Letéti napló [BFL]

6.2 Kapcsolat jellege

Letétként átvett maradandó értékű iratok alapadatainak nyilvántartókönyve

6.3 Kapcsolat ideje

1977[?]-...